

Piehl pääjohtajaksi, Vainiosta toimitusjohtaja

■ Kymmene Oy:n hallitus nimitti 17.4.1991 alkaen yhtiön uudeksi pääjohtajaksi (CEO) yhtiön toimitusjohtajan, dipl.ins. **Harri Piehlin** ja uudeksi toimitusjohtajaksi yhtiön varatoimitusjohtajan, varatuomari **Vesa Vainion**.

Vuorineuvos **Casimir Ehrnrooth** jäi eläkkeelle yhtiön pääjohtajan tehtävästä saavutettuaan 60 vuoden iän. Kymmene Oy:n 17.4.1991 pidetty varsinainen yhtiökokous valitsi hänet yhtiön hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi. Hal-

lituksen ja sen työvaliokunnan puheenjohtajan tehtävien ohella hän kuuluu eräiden konsernin tytäryhtiöiden hallitukseen.

Yhtiökokouksessa yhtiön hallituksen edellinen puheenjohtaja, ministeri **Mika Tiivola** pyysi vapautusta tehtävästä. Ministeri **Tiivola** on toiminut hallituksen jäsenenä vuodesta 1960 ja sen puheenjohtajana vuodesta 1967.

Hallituksen uudeksi varapuheenjohtajaksi valittiin **Sanoma Oy:n** hallituksen puheenjohtaja **Aatos Erk-**

ko ja hallituksen uudeksi jäseneksi yhtiön pääjohtaja **Harri Piehl**. Ministeri **Tankmar Horn**, jonka toimikausi päättyi, ja pääjohtaja **Rolf Kullberg** saivat pyynnöstään vapautuksen hallituksen jäsenyydestä.

Yhtiökokouksessa vahvistettiin yhtiön tilinpäätös sekä myönnettiin vastuuvapaus tilivelvollisille. Yhtiön hallituksen ehdotuksen mukaisesti päätettiin jakaa osinkoa 1,74 markkaa osakkeelta. Yhtiöveron hyvitys on 1,26 markkaa osakkeelta. Osingon maksaminen al-

koi yhtiökokousta seuraavana päivänä eli 18. huhtikuuta.

Yhtiökokouksessa päätettiin siirtää arvo-osuusjärjestelmään heti, kun lainsäädäntö sen sallii ja tehtiin yhtiöjärjestykseen tästä johtuvat muutokset.

Uudeksi varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin maaherra **Mauno Kangasniemi** ja uudeksi varatilintarkastajaksi agronomi **Mariana von Limburg Stürum**.

Harri Piehl

Vesa Vainio

■ Pääjohtaja **Harri Piehl** jana vuonna 1990. Kymmene Oy:n toimitusjohtajaksi hänet nimitettiin 1.7.1990. Toimitusjohtaja **Vesa Vainio** siirtyi yhtiön palvelukseen vuonna 1985 varatoimitusjohtajaksi toimittuaan sitä ennen Teollisuuden Keskusliiton varatoimitusjohtajana. Kymmene Oy:ssä Vainio on vastannut varatoimitusjohtajana konsernihallinnosta.

■ Pääjohtaja **Harri Piehl** jana vuonna 1990. Kymmene Oy:n toimitusjohtajaksi hänet nimitettiin 1.7.1990. Toimitusjohtaja **Vesa Vainio** siirtyi yhtiön palvelukseen vuonna 1985 varatoimitusjohtajaksi toimittuaan sitä ennen Teollisuuden Keskusliiton varatoimitusjohtajana. Kymmene Oy:ssä Vainio on vastannut varatoimitusjohtajana konsernihallinnosta.

Voimalaitoksen harjannostajaisissa muistutettiin Kymijoen lisärakentamisen tarpeellisuudesta

■ "Vietämme näitä harjannostajaisia aikana, jolloin energiaan liittyvät valtiovalan päätökset ovat hallituskysymyksen vuoksi veitsenterällä. Kysytään, voimmeko luottaa siihen, että paperin suurtuotannolle on energiapolitiittisia edellytyksiä, vai lisääntkö maamme talouden tukipylvään, metsäteollisuuden, jo entisestään raskasta kulukuormaa", aloitti Kymmene Oy:n voimalaitoksen johtaja **Ossi Koskipuro** tervetuliaispuheensa Voikkaan vesivoimalaitos 2:n harjannostajaisissa 18. huhtikuuta.

Koskipuro palautti mieleen, että Voikkaalle, samaiselle länsirannalle, johon uusi voimalaitos valmistuu, perustettiin ensimmäinen sähkövoimalaitos vuonna 1907. Jo seuraavan vuosikymmenen puolivälissä esitettiin suunnitelma uuden voimalaitoksen rakentamisesta Voikkaankoskeen. Valmistuessaan vuonna 1923 se oli maamme suurin.

Voikkaan vesivoimalaitoksen seuraava uudistustyö alkoi vuonna 1960, jolloin väistyi vuonna 1907 ra-

kennettu ensimmäinen voimalaitos.

Koskipuro totesi, että harjaansa ehtinyt hanke korvaa 1920-luvulla valmis-

tuneet voimalaitokset. "Teollisuuden kannalta on kuitenkin valitettavaa se, että koko Kymijokea ei ole saatu voimantuotannon piiriin.

Nyt olisi perusteltua pyrkiä jatkamaan Kymijoen vesivoiman rakentamista ja tin-

Jatkuu sivulla 12.

Harjannostajaisyleisö täytti turpiinisaliin katetut pöydät viimeistä sijaa myöten. Tunnelma oli korkealla huolimatta siitä, että osa juhlapuheista ja kevyemmästä ohjelmasta ei tavoittanut kuulijoiden korvia; kaiku juhlatilassa oli paikoitellen liian voimakas.

Uusi kuoripuristin kuorimolle

Kuoripuristimen hankintasopimus allekirjoitettiin Kuusankoskella 25.4. Vasemmalla ostopäällikkö **Kyösti Peltonen**, sellutehtaan kehityspäällikkö **Antsi Vesanen** ja tehtaanjohtaja **Pekka Koivisto** Kymiltä sekä varatoimitusjohtaja **Teijo Saalasti**, dipl.ins. **Ove Johansson** ja toimitusjohtaja **Timo Saalasti** Saalasti Oy:stä.

Kuusanniemen sellutehtaan vanhalle kuorimolle hankitaan uusi kuoripuristin, joka korvaa vanhat puristimet.

Saalasti Oy:n toimittama puristin tulee nostamaan kuorimolta lähtevän kuoren kuiva-ainepitoisuutta, jolloin kuoren polttoarvo paranee merkittävästi. Laite korvaa neljä vuonna 1977 käyttöön otettua erityyppis-

tä puristinta, joiden teho ei vastaa nykyisiä vaatimuksia.

Sama valmistaja on aiemmin toimittanut Kuusanniemen uudelle kuorimolle kaksi samantyyppistä kuoripuristinta.

Puristimella kuivattu kuori poltetaan Kymin höyryvoimalaitoksen kuorikattilassa.

30.4. 1991

- Suomessa edessä kovat sopeutumisen ajat. Vuorineuvos Ehrnroothin haastattelu sivulla 3.
- Konsernin tulos putosi. Sivu 4.
- Viestinnän neljä vuosikymmentä. Sivu 5.

- Asuntotoimintaa lähes 120 vuotta. Sivu 6.
- Myynnin järjestelmä kokonaisuudessaan käyttöön. Sivu 8.
- Uutta valkaisu-tekniikkaa. Sivu 12.

POVARI

KISKOJEN LAKI VAI TÄYSJARRUTUS

Kiskojen laki tarkoittaa sitä, että talouspolitiikassa ajetaan vanhaan malliin. Juonitellaan vähän, tehdään mietintöjä, mutta tiukka ote lipsuu.

Odottamassa on kuitenkin todellinen rakennemuutoksen pakko. Siinä uudella hallituksella on näytön paikka. Jaettavissa on vain niukkuutta, mutta sillä olisi selviydyttävä.

Kaikilla kansantalouden sektoreilla paistaa pohja. Kuntien talous on 20 miljardia markkaa velkaa. Ilman valtion subventioita keskimääräinen veroäyri olisi nykyisen noin 17 pennin sijasta 30 penniä.

Valtiontalous heikkenee päivä päivältä. Verotulot hupenevat, kasvava työttömyys syö miljardeja.

Valoa suhdannekuvaan ei tuo elinkeinoelämäkään. Konkursseja oli vuonna 1990 noin 4 000 kappaletta. Tänä vuonna noin 8 000.

Metsäteollisuuden kannattavuus on alimmillaan henkilömuistiin. Käänteen jyrkkyyttä kuvaa metsäteollisuuden pörssi-yhtiöiden tulos, joka (ennen veroja ja tilinpäätössiirtoja) ennakkotietojen mukaan romahti vuodesta 1989 vuoteen 1990 runsaalla 60 prosentilla. Suomeen verrattuna pääsivät pelkällä sähköyksellä niin Ruotsin kuin Pohjois-Amerikan metsäteollisuus. Sielläkin tulokset vuonna 1990 putosivat, mutta vain 30–40 prosentilla edellisestä vuodesta. Kaikissa maissa valitettavasti pahin on vasta edessä.

Professori **Paavo Okko** Vaasan yliopistosta on laskenut, että vuonna 1960 suljetun sektorin osuus tuottajahintaisesta bruttokansantuotteesta oli runsas 81 prosenttia ja nyt lähes 84 prosenttia. 30 vuoteen ei Suomessa siten ole tapahtunut kehitystä markkinatalouden suuntaan, vaan päinvastoin. Suomen suljettu talous on tappanut todellisen kilpailun ja tämän seurauksena hinnat ja kustannukset kotimaassa ovat epänormaalin

korkeat ja kilpailukyky vastaavasti alamaissa.

Todellinen rakennemuutos merkitsee tämän epäsuhteen korjaamista eli resurssien vapauttamista suljetulta sektorilta avoimelle. Avoimessa kilpailutilanteessa on oikeastaan toiminut vain vientiteollisuus — ennen kaikkea metsä ja metalli. Valtio, kunnat, kaupat, pankit, maatalous jne. ovat saaneet touhuta omassa rauhassaan.

Tämä on näkynyt työn tuottavuudessa. Yritystoiminnan avoimella sektorilla tuottavuus on kasvanut 15 viime vuoden aikana keskimäärin runsaat viisi prosenttia vuosittain, yritystoiminnan suljetulla sektorilla noin kolme prosenttia vuosittain ja julkisessa toiminnassa 0,4 prosenttia vuosittain.

Kun tuottavuuserot eri aloilla ovat olleet näin suuret ja kun toisaalta markkinatalouden puute on näkynyt myös palkkapolitiikassa, ei ihme, että Suomen kustannustaso kansantalouden tehokkuuteen nähden on muodostunut ylikorkeaksi. Heikoimmin tuottavat alat ovat ajaneet takaa samansuuruisia palkan- korotuksia kuin eniten tuottavat. Yritysten palkanmaksukyvylle, joka jokaisella on erilainen, ei tulopolitiikassa ole ollut mitään merkitystä. Kiskoja pitkin on ajanut myös ay-liike.

Olisikohan nyt aika miettiä uudelleen myös keskitetyn talous- ja tulopolitiikan roolia? Siksi, että pätevinkään hallitus ei voi ratkaista markkinoiden puolesta kaikkia tulevaisuuden kysymyksiä. Suuret suuntaviivat kuten energiapolitiikka ja integraatorit- kaisu ovat asia erikseen.

Malmivaroja Suomessa ei ole. Metsää on, mutta liian kallista. Nykyisen kustannustason vallitessa työvoimankin hyödyntäminen jää alimitoitetuksi. Jos tuloveroja halutaan alentaa, se voi tapahtua vain julkisen sektorin osuutta leikkaamalla. Elinkeinoelämän kilpailukyky olisi palautettava.

Enpä kadepdi uutta hallitusta.

Ympäristön
suojaajien

Paperin valmistus ja energiankulutus

koko Suomen paperinkulutuksen. Vastaavalla paperin kulutusmäärällä laskien koko Suomen paperituotanto tyydyttää lähes 40 miljoonan ihmisen paperitarpeen.

Jos tuo vuosikulutus, 200 kiloa paperia, olisi valkaistua kirjoituspaperia ja valmistettu Kymen Paperiteollisuus Oy:ssä, olisi sen valmistukseen valkaisu- ja kemikaalien kulunut noin 300 kWh sähköä.

Tästä noin puolet syntyy sivutuotteena sellun valmistuksessa, eli ulkopuolista sähköä (Keltin ja Kuusankosken vesivoimalaitokset sekä osuussähkö) tarvitaan noin 150 kWh tuon 200 kilon paperierän tekemiseen. Tämä on noin yksi prosentti sähkölämmitteisen talon vuosikulutuksesta!

Sähkön ohella 200 paperikilon valmistamiseen tarvitaan selluprosessissa liuotetun puun ja puusta poistetun kuoren polttamisen lisäksi muuta polttoainetta, jonka määrä vastaa 30 litraa polttoöljyä. Eli vajaata henkilöauton tankillista polttoainetta!

Tosiasia on, että Suomen puun-

jalostusteollisuus on esimerkiksi energiätehokkuudessa maailman tehokkainta. Jos paperi korvattaisiin muilla tuotteilla, esimerkiksi muovilla, fossiilisten polttoaineden ja energian kulutus lisääntyisi.

Sellutehdas käyttää aurinkoenergiaa

Tarkkaavainen lukija kysyy tässä vaiheessa, että mitä energiaa liuotetun puun ja kuoren poltto on. Puun viherhiukkaset yhteyttävät hiilidioksidista ja vedestä aurinkoenergian voimalla sokeria. Sokerista syntyy edelleen selluloosaa. Vastaavasti syntyvät myös puun muut aineet.

Polttettaessa mustalipeää ja kuorta palautuvat puun aineosat hiilidioksidina ja vetenä takaisin luonnon kiertokulkuun. Niin kauan, kun Suomen metsiä ei hakata enempää kuin ne kasvavat, ei maapallon hiilidioksiditasapaino järky mustalipeän ja kuoren poltosta. Sellutehtaan energia on näin lähes puhtaasti aurinkoenergiaa.

Mitä hiilidioksidipäästöihin tulee, on muistettava, että itse asiassa se osa paperista, joka jää arkistojen hyllyille, vähentää maapallon ilmakemän hiilidioksidin määrää. Onhan paperin sisältämä hiili pois luonnon kierrosta!

Toisaalta paperissa oleva energia ja aine voidaan vapauttaa luontoa saastuttamatta. Käytetty paperi, joka ei palaudu uusiokäyttöön, palautuu kompostoituna tai poltettuna hiilidioksidiksi ja vedeksi, jolloin sitoutunut aurinkoenergia vapautuu. Näin luonnon kiertokulku umpeutuu.

Edellä vertasimme paperin valmistuksen energiankulutusta auttoon. Olen joskus miettinyt auton energiätehokkuutta. Bensiinimoottori muuttaa polttoaineen energian liike-energiaksi noin 30 %:n hyötysuhteella. Hyötysuhde on samaa luokkaa kuin ihmisen lihaksissa.

Jos auto painaa 800 kg ja kyydissä oleva "hyötykuorma" työmatkalla 80 kg, niin pienellä laskutoimituksella päädyimme hyötykuorman suhteen vain 3 %:n hyö-

tysuhteeseen, eli 97 %:a bensiinin energiasta menee harakoille. Toisaalta taas mitä lihavampi kuski, sen korkeampi hyötysuhde.

Näin kevään kynnyksellä ensimmäinen askel energian säästössä voisikin olla vaikka siirtyminen auton ratin takaa kävelemään ja pyöräilemään työmatkoilla.

Harri Jussila

Artikkelin kirjoittaja on Kymen Paperiteollisuus Oy:n ympäristönsuojelupäällikkö.

VUORINEUVOS CASIMIR EHRNROOTH:

Suomessa edessä kovat sopeutumisen ajat

Meillä suomalaisilla on edessä sopeutuminen synkkään taloudelliseen tilanteeseen, josta selviytyminen edellyttää kipeitä toimenpiteitä ja sitä, että joudumme tinkimään elintasostamme.

Vaikka kehityksen suunta oli ennakoitavissa jo pitkään, ei tarvittaviin toimiin ryhdytty. Tilanne on kuitenkin vielä korjattavissa, jos mahdollisimman nopeasti ja yksituumaisesti saadaan aikaan kattava, kaikki kansantaloutemme osatekijät huomioon ottava talouden pelastusohjelma.

Näin sanoo 6. huhtikuuta 60 vuotta täyttänyt Kymmene Oy:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Casimir Ehrnrooth.

■ Heikkoja viestejä talousvaikeuksiin joutumisesta oli hänen mukaansa havaittavissa jo vuosia sitten: julkisen ja suljetun sektorin kasvu avoimen kustannuksella, rakennepolitiikan epäonnistuminen, rahapolitiikan umpikuja, viennin määrän heikko kehitys sekä teollisuuden kustannus- ja kannattavuusongelmat.

"Virheitä tehtiin niin elinkeinoelämän kuin julkisen vallankin piirissä", Ehrnrooth sanoo.

Viime vuosien kehityksen seurauksena teollisuus on menettänyt kilpailukykyä, tuotanto polkee parhaimmillaan vain paikallaan ja investoinnit kotimaassa ovat romahtaneet. Tilannetta ei ainakaan paranna se, että yritysten suhdanneodotukset ovat ennätyksellisen alhaiset.

Menestymme vain kalleuskilpailussa

Kansakuntana olemme tehneet maastamme yhden maailman kalleimmista. Nyt kun maailmantaloudessa ja ennen kaikkea Suomen päävientimaissa on vaikeuksia, meidän on vaikeaa ellei mahdotonta saada tuotteemme kaupaksi kustannuksiamme vastaavilla hinnoilla.

Menetämme koko ajan markkinaosuuksia. Ja mikä pahinta, markkinoiden takaisinvaltaaminen tulee olemaan työn ja tuskan takana, koska kansainvälisessä kaupassa kukaan ei tunne kotimaan saavutettu etu -ajattelumallia.

Vähälle huomiolle on jäänyt esimerkiksi Neuvostoliiton kau-

pan määrän romahtaminen. Kauppoja on saatu aikaan vain pieni murto-osa aiempiin määriin verrattuna eikä korvaavia toimintamalle markkinoille ole syntynyt.

"Tilanne ei siis pahaksi onneksemme ole pelkästään kotitekoisen, kuten jotkut tuntuvat ajattelevan, mutta valta-osaltaan kylläkin", Ehrnrooth sanoo.

Miten tästä eteenpäin?

Viime vuosien kehityksen kääntäminen oikeaan suuntaan edellyttää Ehrnroothin mielestä sitä, että talouspolitiikan ratkaisujen tulee olla monilta osin käänteisiä verrattuna aiemmin toteutettuun linjaan.

"On saatava aikaan tehokas talouden pelastusohjelma, jolla palautetaan luottamus kansantaloutemme toimintakykyyn niin kotimaassa kuin ulkomaillakin.

Toimenpiteiden on myös oltava selvästi voimakkaampia kuin mihin tähän asti ollaan oltu valmiita.

Käytännössä tämä merkitsee mm. kaikkien kustannustekijöiden huolellista läpikäyntiä ja karsimista sekä julkisen sektorin saneerausta."

Metsäteollisuus yhä peruspilari

Tuotantotoiminnan monipuolistamisyrityksistä huolimatta metsäteollisuus on edelleen Suomen kansantalouden peruspilari; noin 40 prosenttia viennistä on metsäteollisuuden tuotteita ja toimiala tuo selvästi yli puolet maan nettovaluuttatuloista. "Vaikka

meillä suomalaisyrityksissä onkin pitkä kokemus, kohtalaisen hyvässä kunnossa oleva tuotantokoneisto ja paljon ammattitaitoa, ei meillä ole aihetta sinisilmäisyyteen", Ehrnrooth sanoo.

"Jos joku nyt ajattelee, että vaikeutemme ovat vain normaaliin suhdannekiertoon liittyviä, hän erehtyy pahasti."

Kustannuskriisi pitää purkaa

Tilanteen koko kuva selviää

parhaiten, jos käy keskeiset kustannustekijät kohta kohdalta läpi: työvoima, kuljetukset, puuraaka-aine, pääomakustannukset, kemikaalit ja tarvikkeet, energia ja muut tuotantokustannukset.

"Kovimpiin kilpailijoihimme verrattuna kustannukset ovat parhaimmillaan samaa tasoa ja pahimmillaan Suomessa selvästi korkeammat.

Me Kymmene-konsernissa olemme tässä asiassa aitiopaikalla, koska pystymme tekemään tarkkoja

ja luotettavia vertailuja kotimaisten ja ulkomaisten yksiköidemme kesken", Ehrnrooth sanoo.

Nyt metsäteollisuudessa on kysymys hänen mukaansa siitä, että vaikean yleisen taloustilanteen pakottamana sopeutetaan kustannusrakenne pitkällä aikavälillä kestäväälle tasolle.

Jos vertaamme nykykustannuksiamme esimerkiksi Ruotsiin, ovat sähkö, raakapuu ja kemikaalit siellä halvempia ja työvoima samaa tasoa. Koska valtaosa ruotsalaisten tuotantoyksiköistä on lähempänä markkinoita, selviävät he lisäksi alemmilla kuljetuskustannuksilla.

"Sinänsä uskon suomalaisen metsäteollisuuden ja sen tuotantotrattegioihin, kunhan vain ensin talouden tasapainottomuus ja kustannuskysymykset on saatu kuntoon", hän sanoo.

Henkilöstön valvutuneisuus punnitaan

Kymmene-konsernin kotimaisen henkilöstön valvutuneisuutta punnitaan kevään, kesän ja syksyn mittaan, kun tulevaisuuteemme liittyviä ratkaisuja tehdään niin oman talon sisällä kuin yhteiskunnan eri päätöksentekokoelmissa.

"Uskon, että henkilöstöllämme on riittävästi tietoa ja kokemusta, jotta he voivat hahmottaa nyt vallitsevan tilanteen oikein omasta näkökulmastaan ja nimenomaan pitkällä aikavälillä", Ehrnrooth sanoo.

Nyt joutuvat hänen mukaansa koetukselle kaikki ne päätökset ja organisaation kehittämiskäsit, joita viime vuosina on tehty.

"Kymmene-konsernissa on hyvässä yhteistyössä henkilöstön kanssa etsittävä kaikki ne keinot, joilla voimme tehostaa toimintaamme ja tukkia kustannusvuo- toja.

Olemme olleet tällä asialla jo jonkin aikaa, mutta emme ole saaneet tarpeeksi aikaan. Tehokkaasti työskentelemällä voimme kuitenkin vähentää mahdollisimman vähäiseksi hankaluudet ja ikävät ratkaisut, joilta emme varmasti vältty", Casimir Ehrnrooth korostaa.

Kiitos

Sydämelliset kiitokset kaikesta siitä huomaavaisuudesta, jonka kohteeksi jouduin 60-vuotispäivänäni. Erityisesti mieleeni painui konsernin henkilöstön huomionosoitus.

Casimir Ehrnrooth

Henkilöstö onnitteli Casimir Ehrnroothia

Vuorineuvos Casimir Ehrnroothin 60-vuotispäivän kunniaksi Kymmene Oy:n hallitus järjesti pääkonttorissa Helsingissä vastaanoton, jonka yhteydessä emoyhtiön ja tytäryhtiöiden henkilöstön edustajat onnittelivat päivänankaria toimitusjohtaja Harri Piehlin johdolla.

Henkilöstön lahjana vuorineuvos Ehrnrooth sai tukinuittajaa esittävän taideteoksen, jonka on tehnyt taiteilija Veikko Haukka-vaara.

Vuorineuvos Casimir Ehrnrooth ja rouva Ann-Mari Ehrnrooth vastaanottivat henkilöstön lahjan, jonka luovuttivat (vas.) pääluottamusmies Hannu Lemander Kaukas Oy:stä, yhdysmies Veikko Tolvanen Kaukas Oy:stä, Kymmene Oy:n toimitusjohtaja Harri Piehl, pääluottamusmies Kari Lauttamus Schauman Wood Oy:stä, dipl.ins. Kenneth Winberg Wisaforest Oy Ab:stä, luottamushenkilö Eija Kurtto Kymin Paperiteollisuus Oy:stä sekä Kymmene Oy:n varatoimitusjohtaja Tapani Lares.

Konsernin tulos

Vuosi 1990 oli Kymmene-konsernissa edelleen voimakkaan kehittämisen aikaa. Kohteina olivat molemmat paperiteollisuuden päätuotantoalueet, aikakauslehti- ja hienopaperi sekä näitä tukeva massanvalmistus. Viimeksi mainituilla hankkeilla on ympäristön tilaa voimakkaasti parantava vaikutus. Näin arvioi vuorineuvos Casimir Ehrnrooth vuosikertomuksen pääjohtajan katsauksessa.

Metsäteollisuuden toimintaedellytykset heikentyivät olennaisesti kohti syvää taantumaa. Konsernin tulos rahoituserien jälkeen, joka kolmena edellisenä vuotena oli hyvä, jäi kertomusvuonna vain 39 prosenttiin vuoden 1989 tuloksesta. Keskeisiä syitä jyrkkään laskuun olivat sellun ja monen paperilajin myyntihintojen heikkeneminen sekä Suomessa samanaikaisesti jatkunut kustannusten nousu.

Markkinahintojen huononeminen ei johtunut kysynnän heikkenemisestä vaan uusien tehtaiden ja koneiden aiheuttamasta ylitarjonnasta. Konsernin kehitysohjelma aiheutti pääomakustannusten voimakkaan nousun.

Aikakauslehtipaperimarkkinoilla päälystämättömän paperin ky-

syntä kasvoi yllättävän paljon. Päälystetyn paperin kysyntä sitä vastoin laantui pitkän aikavälin kasvu-uralle ja tällä sektorilla tuotantokapasiteetin nopea kasvu johti käyntiasteiden laskuun.

Ylitarjonta vaivasi myös hienopaperimarkkinoita, vaikka erityisesti päälystettyjen lajien kysyntä kasvoi tyydyttävästi. Ylitarjonta sekä sellun hinnan lasku johtivat myyntihintojen ja kannattavuuden laskuun.

Sellun maailmanlaajuinen ylikapasiteetti johti myyntihintojen ja

kannattavuuden romahtamiseen etenkin Euroopassa, jossa US-dollarin kurssin lasku kärjisti hintatason laskua.

Levy- ja sahateollisuudessa vanerin kannattavuus parani, mutta lastu- ja kuitulevyjen kannattavuus laski.

Tuotanto ja liikevaihto

Konsernin paperintuotanto kasvoi 2 511 000 tonniin (1 953 000 tonnia vuonna 1989). Kasvusta 391 000 tonnia oli uuden tytäryh-

tiön, Chapelle Darblayn, tuotanto huhti-joulukuussa.

Sellun tuotanto oli 1 239 000 tonnia (1 270 000 tonnia vuonna 1989), omassa paperinvalmistuksessa sellua käytettiin 1 171 000 (1 095 000) tonnia. Konsernin massan kokonaistuotanto oli 1 898 000 (1 634 000) tonnia.

Konsernin liikevaihto oli 13 561 (11 278) miljoonaa markkaa. Kasvua edellisvuoteen oli 20 prosenttia.

Konsernin tulos rahoituserien jälkeen oli 394 Mmk, eli 613 Mmk pienempi kuin edellisenä vuonna (1 007 Mmk). Pudotusta edelliseen vuoteen oli 61 prosenttia. Käyttökate, 2 383 Mmk, oli 191 Mmk edellisvuotta suurempi, mutta laski suhteessa liikevaihtoon 19,4 prosentista 17,6 prosenttiin.

Vuoden 1991 näkymät huolestuttavat

Sellu- ja paperiteollisuuden kuluvan vuoden näkymät pääjohtaja Ehrnrooth arvioi huolestuttaviksi.

Paperin kulutuksen kasvun on arvioitu jatkuvan keskimäärin yhtä suurena kuin vuonna 1990, eli selvästi hitaampana kuin huippuvuotena.

Hienopaperin ylitarjonnan arvioidaan kasvavan vuoden jälkipuoliskolla, joten käyntiasteeseen on odotettavissa laskua. Päälystetyn aikakauslehtipaperin ylikapasi-

teettitilanne jatkuu, eikä jo nyt alhaiseen paperikoneiden käyntiasteeseen ole nähtävissä parannusta.

Selluteollisuuden vuonna 1990 dramaattisesti heikentyneeseen markkinatilanteeseen ja siitä johtuneeseen myyntihintojen romahdamiseen ei tällä hetkellä ole nähtävissä parantumisen merkkejä. Markkinasellun tuotantoa jouduttaneen rajoittamaan ainakin neljänneksellä. Konsernin sellutehtaiden käyntiasteet voidaan kuitenkin integraation ansiosta säilyttää verrattain korkealla. Tämä edellyttää Ehrnroothin mukaan kuitenkin, ettei sellun tulos laske tasolle, joka tekee tehtaiden käynnissäpidon taloudellisesti mahdolltomaksi.

Valmistuskustannukset ovat pitkään nousseet selvästi nopeammin kuin kilpailijamaissa. Erityisesti työvoimakustannukset ja puun hinnat ovat liian korkealla. Tämän seurauksena Suomen vientiteollisuuden kilpailukyky ja kannattavuus ovat ratkaisevasti heikentyneet. Konsernin paperiteollisuuden ulkomaisten yksiköiden tulostaso on selvästi parempi kuin Suomessa.

Kustannusten leikkaus- ja tehokkuuden lisäysohjelmat jatkuvat Kymmene-konsernissa. Niistä huolimatta konsernin tuloksen arvioidaan heikkenevän, Ehrnrooth toteaa.

Markkinatilanne ja kustannusten nousu heikensivät Kymin

Kymin Paperiteollisuus Oy:n laajan uudistusohjelman jäljiltä lähtökohdat kertomusvuoden toiminnalle olivat hyvät. Hienopaperimarkkinoiden epäedullinen kehitys yhdessä kotimaisen kustannustason nousun kanssa heikensivät kuitenkin toiminnan kannattavuutta ja yhtiön kilpailukykyä.

Hienopaperialalla vallitseva ylitarjontatilanne jatkui koko vuoden kysynnän kasvusta huolimatta. Tilannetta Euroopan markkinoilla vaikeutti lisäksi hienopaperin tuonti Brasiliasta.

Hienopaperin myyntihinnat laskivat selvästi edellisvuoden tasosta. Ylitarjonnan ohella tähän vaikutti sellun hinnan jyrkkä lasku. Myyntituloja vähensi lisäksi epäedullinen valuuttakurssikehitys. Liikevaihto nousi edellisvuodesta kasvaneiden myyntimäärien ansiosta.

Paperin tuotannossa saavutettiin uusi ennätys 535 000 tonnia, jossa oli kasvua edellisvuodesta 12 prosenttia. Käyntiasteet säilyivät markkinatilanteesta huolimatta korkeina. Uusia tuotantoennätyksiä ajettiin kaikilla paperikoneilla ja tuotantotehokkuus nousi selvästi.

Taloudellinen tulos, joka vielä edellisenä vuotena oli hyvä, jäi kertomusvuonna välttävaksi. Tuot-

tavuuden paraneminen ei riittänyt kompensoimaan muuten epäedullista tuloskehitystä, johon vaikuttivat ratkaisevasti hienopapereiden myyntihintojen lasku ja samanaikainen tuotannon tekijöiden hintojen nousu. Lisäksi tulosta rasittivat aiempien vuosien laajan investointiohjelman aiheuttamat kasvaneet pääomakulut.

Markkinointi yhdistettiin

Paperin markkinoinnissa Kymin Paperiteollisuus Oy:n valmistamien päälystettyjen ja päälystämättömien hienopapereiden markkinointi yhdistettiin kaupallisen johdon alaisuuteen. Viime vuoden merkittäviä uutisia oli myös kotimaan rullatuotteiden myynnin siirtäminen suoraan tehtaalte. Kotimaan arkkipapereiden myynti oli jo aiemmin keskitetty Paperi-Dahlbergille.

Vuoden aikana alkoi myös PK 7:n uusien, konepäälystettyjen tuotteiden markkinointi.

Kansainvälisen myyntiverkoston uusien suurten myyntiyhtiöiden toiminta saavutti myös tehokkuutta.

Hienopaperilla ennätystuotanto

Hienopaperitehtaalla viime

vuosi oli uusitun PK 7:n sisäänajon aikaa sekä uusien tuotteiden kehittämistä. PK 8:n tuotantokapasiteetin ja laadun nosto suunniteltiin vuoden aikana ja projektin toteutus alkoi jouluseisokissa. Arkkisali liitettiin kokonaisuudessaan hienopaperin organisaatioon.

Tuotannollisesti vuosi 1990 oli hyvä. Kaikki paperikoneet ajoivat omat tuotantoennätyksensä, myös yhteenlaskettu tuotanto oli ennätys. Arkkisalin konttoripaperilinjat ajoivat myös tuotantoennätyksen. Samoin arkkisalin yhteenlaskettu tuotanto oli ennätys.

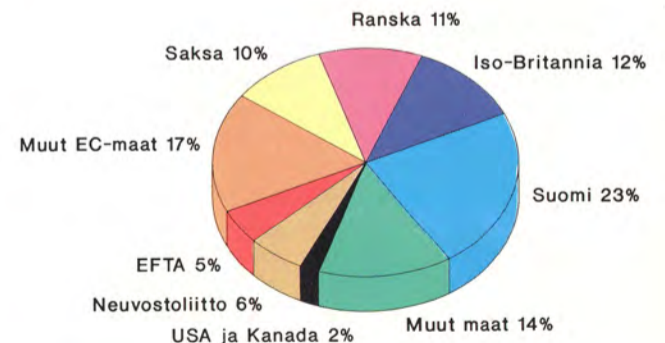
Hienopaperia tuotettiin yhteensä 495 708 tonnia. PK 7:n tuotanto oli 69 907 tonnia, PK 8 teki 189 476 tonnia ja PK 9 tuotti 236 325 tonnia. Isoja arkkeja leikkattiin 44 930 tonnia ja konttoripapereita 84 675 tonnia. Yhteensä arkkisalin tuotanto oli 129 605 tonnia.

Päälystyskoneen tuotantoa kehitettiin

C- ja MG-paperilla kehitettiin päälystyskone 2:n tuotantoa sekä määrällisesti että laadullisesti. Päälystyskoneen tuotanto, 80 688 tonnia, oli myös tuotantoennätys.

Paperikone 1:n tuotanto oli

Myynnin arvo markkina-alueittain

	1990	1989*	Muutos %
Liikevaihto Mmk	1 996	1 979	1
Liiketulos Mmk	219	325	-33
Tuotanto 1 000 t			
Hienopaperi	535	479	12
Sellu	386	372	4
Kemia	100	111	-10
Investoinnit Mmk	357	736	-51
Henkilöstö 31.12.	2 288	2 417	-5

* Pro forma

putosi

Taloudellinen tulos ja rahoitustulos

Mmk

	LIIKEVAIHTO			TULOSLASKELMA		
	1990	1989 ¹⁾	Muutos	1990	1989 ¹⁾	Muutos
LIIKEVAIHTO JA LIIKETULOS						
Kaukas Oy	3 210	3 675	-465	129	501	-372
Caledonian Paper plc	523	149	374	-33	-101	68
Chapelle Darblay ²⁾	1 211		1 211	184		184
Kymin Paperiteollisuus Oy	1 996	1 979	17	219	325	-106
Nordland Papier GmbH	2 046	1 892	154	189	112	77
Kymmene France S.A.	880	675	205	49	37	12
Wisaforest Oy Ab	1 634	1 849	-215	197	419	-222
Schauman Wood -konserni	2 511	2 347	164	134	44	90
Kymmene Oy, emoyhtiö	2 687	2 261	426	182	64	118
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	-3 137	-3 549	412	116	48	68
Poistot liikearvoista				-46	-21	-25
LIIKEVAIHTO	13 561	11 278	2 283			
LIIKETULOS³⁾				1 320	1 428	-108
Nettorahoituskulut				-928	-602	-326
Valuuttakurssivoitot				2	181	-179
TULOS RAHOITUSERIEN JÄLKEEN				394	1 007	-613
Satunnaiset erät				-9	50	-59
Verot				-137	-60	-77
Vähemmistöosuus				1	-5	6
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA				249	992	-743
Suunnitelman mukaiset poistot				1 063	763	300
RAHOITUSTULOS				1 312	1 755	-443

1) Suomalaisen konserniyhtiöiden luvut pro forma

2) 1.4. - 31.12.1990

3) Käyttökate J. suunnitelman mukaiset poistot

kilpailukykyä

13 653 tonnia ja paperikone 2:n
9 133 tonnia.

Sellutehtaan tuotanto kasvoi

Sellutehtaan kokonaistuotanto, 385 763 tonnia, oli uusi ennätys. Kasvu edelliseen vuoteen oli runsaat 13 000 tonnia.

Merkittävimmät syyt tuotannon nousuun, ajon tasaisuuden paranemiseen sekä laadun tasoittamiseen ovat edellisenä vuonna käynnistyneet uudet hakekasat, seulonta ja kuorimolinat.

Tuotannon pullonkaulana ollut vanha klooridioksidilaitos pysäytettiin toukokuussa 1990 ja korvattiin klooritehtaan yhteyteen rakennetulla integroidulla klooridioksidilaitoksella, jonka kapasiteetti täyttää hyvin tulevaisuuden tarpeetkin. Samalla klooridioksidia korvannut Monox-L -laitteisto jäi pois käytöstä varalaitokseksi.

Koivulinjan valkaisu- ja värjäysprojekti eteni suunnitellusti ja painottui lähinnä suunnitteluun ja rakentamiseen. Laitteiston asennustyöt alkoivat aivan vuoden lopulla. Valkaisulinja käynnistyy syksyllä 1991.

Biologisen jätevedenpuhdistamon toiminta on ensimmäisen täyden toimintavuotensa aikana vastannut täysin odotuksia.

Klooridioksidilaitos käynnistyi

Kemian teollisuudessa merkittävin uudistus oli uuden klooridioksidilaitoksen käyttöönotto. Laitos osoittautui hyväksi investoinniksi. Uudessa prosessissa on esiintynyt jonkin verran teknisiä hankaluuksia, mutta ne eivät ole vaikuttaneet kokonaisuuteen. Saatu taloudellinen hyöty on ollut hyvä. Klooridioksidilaitoksen käyttöönotto on myös vähentänyt selutehtaan orgaanisia klooripäästöjä.

Kemian teollisuuden valmistaman SINESTO-sinistymänestoinnien vienti on saatu vetämään. Viennillä on pystytty korvaamaan kotimaan vähentynyttä käyttöä.

Tuotannollisesti ja taloudellisesti vuosi 1990 meni hyvin. Klooria tuotettiin 44 884 tonnia, lipeää 50 315 tonnia, klooridioksidia 5 074 tonnia, suolahappoa 4 789 tonnia, natriumhypokloriittia 726 tonnia ja SINESTOa 1 126 tonnia.

Vetyperoksidia valmistavalle osakkuusyhtiölle, Finnish Peroksidesille vuosi 1990 oli hyvä.

Kymin Paperiteollisuus Oy:n hallitukseen uusia jäseniä

Kymin Paperiteollisuus Oy:n varsinaisessa yhtiökokouksessa on yhtiön hallituksen puheenjohtajaksi valittu Kymmene Oy:n pääjohtaja, diplomi-insinööri Harri Piehl ja varapuheenjohtajaksi Kymmene Oy:n toimitusjohtaja, varatuomari Vesa Vainio.

Uudeksi henkilöstön edustajaksi Kymin Paperiteollisuus Oy:n hallitukseen valittiin käyttöpäällikkö, diplomi-insinööri Aleksander Schoschkoff. Hän seuraa tehtävässä henkilöstöryhmien kesken sovitun vuorotteluperiaatteen mukaisesti merkanti, tilausten rekis-

Aleksander Schoschkoff

teröijä Eija Kurtoa.

Kymin Paperiteollisuus Oy:n hallituksen muut jäsenet ovat toimitusjohtaja Peter Stackelberg, paikallisjohtaja Ilmari Lindberg ja hallintojohtaja Lasse Mäkelä sekä henkilöstön edustajina pääluottamusmies Seppo Saarela ja pääluottamusmies Kalle Hautamäki. Hautamäen varajäsenenä toimii varamies Timo Lehmunen, Saarelan varajäsenenä sylinterimies Lasse Palmumaa ja Schoschkoffin varajäsenenä suunnittelija Leo Suokas.

VIESTINTÄILTAPÄIVÄN AIHEINA

40-vuotias tiedotustoiminta ja tulevaisuuden viestintäkeinot

Kymin viestintäiltapäivään osallistuivat johdon, esimieskunnan sekä henkilöstön edustajat. Tilaisuus pidettiin Kuusankoskitalon Voikkaa-salissa.

Kymin viestinnän neljästä vuosikymmenestä ensimmäistä eli 1950-lukua voidaan luonnehtia sisäisen tiedotustoiminnan kehittämisen ajaksi. 1960-lukua leimasi ulkoisen tiedotuksen korostuminen. Seuraavalla vuosikymmenellä panostettiin av-viestintään ja viime vuosikymmenellä markkinointiviestintään, tiivistä johtaja Eero Niinikoski Kymiyhtiön tiedotustoiminnan historian. Niinikoski käsittelee yhtiön tiedotustoiminnan vaiheita Kymin johdolle, esimieskunnalle ja henkilöstön edustajille järjestetyssä viestintäiltapäivässä 11. huhtikuuta Kuusankoskitalolla. Kuluva vuosi tulee kuluneeksi 40 vuotta suunnitelmallisen ja organisoitun tiedotustoiminnan aloittamisesta yhtiössä.

Viestintäiltapäivän avannut paikallisjohtaja Ilmari Lindberg totesi viestinnän mahdollisuuksien kasvaneen tekniikan ja yhteiskunnan nopean kehityksen myötä, mutta huomautti myös vaatimusten lisääntyneen. Tämän päivän haasteista tärkeimmäksi Lindberg näki vastaanottajan saavuttamisen. "Ostajapuolella on jo vaiku-

tettava asiakkaaseen aina tavallista kuluttajaa myöten, ympäröivän yhteiskunnan piirissä olisi tavoitettava yksityinen kansalainen."

"Yhtiön omassa piirissä olisi tiedon kuljettava jokaiselle työpaikalle ja oikeaan aikaan. Yrityksen menestyksen kannalta viestinnän onnistuminen on ensiarvoisen tärkeää." Lindberg totesi onnistumisen edellytykseksi sen, että eri osapuolet suhtautuvat tiedotukseen myönteisesti, tunnustavat sen merkityksen ja edistävät yhdessä tiedonkulkua.

Nykytuotoisen tiedotustoiminnan yhtiössä käynnisti toimitusjohtaja K.E. Ekholm aloitteesta opetusneuvos Veikko Talvi, joka tuli yhtiöön virkailijaksi vuonna 1951. Opetusneuvos Talvi selvitti viestintäiltapäivässä pitämässään esitelmässä laajalti tuolloista yhteiskunnallista ja teollista tilannetta.

Tulevaisuuden viestintäkeinoja tilaisuuden osanottajille selvittivät viestintäyrittäjä Anssi Siukosaari ja viestintäjohtaja Erkki Wirta Digital Equipment Corporation Oy:stä.

Siukosaaren esityksen aiheena olivat henkilölähiverkot tiedotuksen palveluksessa. Hän muistutti jokaisella yhtiöläisellä olevan perhe- ja tuttavapiirissään keskimäärin 10-30 henkilöä, joille jatkuvasti välittyy kymiläisen kautta yhtiötä koskevaa tietoa. Wirta käsittelee sisäisen viestinnän uusia tekniikoita käyttäen esimerkkinä edustamansa yhtiön menetelmiä. Paitsi tietotekniikkaa, Digital Equipment Corporation Oy:ssä käytetään uudentyyppistä toimitilaa sisäisen tiedottamisen välineenä.

Suomalaisen elinkeinoelämän piirissä Kymin viestintätoiminta on yksi vanhimmista. Tiedotus- ja markkinointipalveluosasto muistivat sähköisen Suomen Tiedottajien Liiton toimisto ja liiton puheenjohtaja, Metsä-Serla Oy:n tiedotusjohtaja Pekka Kivelä. Viestintäiltapäivän esitelmiä kuunteli runsaat sata yhtiöläistä.

YHTIÖN ASUNTOTOIMINTAA
LIKI 120 VUOTTA

Asuttiinpa e kun tehtaam

Kuusankosken valtauksen käynnistyessä lähes 120 vuotta sitten joen itäpuolinen ranta oli Ruotsulan kylän asumatonta takamaata ja Kuusanniemi puolentoista sadan asukkaan kyläpahanen. Tehtaiden rakennusväen majoittamiseksi työmaille siirrettiin valmiita rakennuksia lähiseuduilta ja vähän kauempaakin aina Haminasta saakka.

Ensimmäisenä rakennuskesänä 1872 valmistui Kymintehtaalle kymmenen hellahuoneen työläiskasarmi, ja tehtaam käynnistyessä vuonna 1874 rakennuksia oli jo neljä. Kasarmeja kohosi myös Kuusankoskiyhtiön työntekijöille Kuusanniemen kylätien varteen.

Vessa vesiposti keittokomero ne naapurin kanssa on yhteiset, mutta se huone on meidän kuuden yksityisaluettamme.¹⁾

Vuosisadan taitteessa Voikkaan tehdasalueelle rakennettiin Riitala ja Rauhala, joissa molemmissa oli kolmisenkymmentä huonetta. Yhtiön kasarmeista pitkäikäisin, Rauhala, oli asuinkäytössä aina purkamiseensa, vuoteen 1984 asti.

Kymintehtaan yhdyskunta kohosi tehtaam läheisyyteen selkeän asemakaavamaisessa järjestyksessä. Vuosisadan lopulla Mörkölinjan omakotitaloalueen läheisyydestä alkoi runsaan kilometrin mittainen työläisasumusten jono, joka reunusti Niskalaan vievää tietä.

Kuusankosken tehtaam työläisasutus ryhmittyi yhtiön kaavoittamalle alueelle nykyisen Niementien pohjoispuolelle ja Tähtikadun varteen. Yhdyskunnalle ominainen piirre oli tehtaam hallinnon ja virkamiesten asuntojen sijoittaminen koskenrantaan varsinaisesta tehdaskylästä erilleen.

Lähiseudun ensimmäiset ja pitkään ainoat tiilitalot muurattiin vuosina 1897–1901 mestareiden ja etumiesten asunnoiksi. Neljästä talosta kolme seisoo alkuperäisillä paikoillaan Marsinkadun varrella. Talossa numero 4 ”asustaa” nykyään Kymin henkilöstö- ja asuntopalvelu.

Toisin kuin Kymintehtaalla ja Kuusaalla Voikkaan tehdas ei kaavoittanut työläisilleen asuinalueita eikä ylipäättään valvonut rakentamista. Tästä johtuen tehtaalaisten töllejä nousi sikin sokin teiden varsille talollisilta vuokratuille tonteille. Vaikka kolmen puunjalostusyrityksen sulautuminen suuryhtiöksi vuonna 1904 yhdenmukaisti paikkakunnan talonrakennusta, säilyttivät Kymintehtaan, Kuusankosken ja Voikkaan teh-

daskylät persoonalliset, toisistaan poikkeavat ilmeensä.

Vuonna 1910 yhtiöllä arviolta 500 asuntoa

Kymiyhtiön tehtaalla vuonna 1914 tehty tutkimus osoitti asuimisahtauden lisäävän tuberkuloosiin sairastumisen riskiä. Tutkimustuloksista huolestunut yhtiö käynnisti tavoitteellisen asutusohjelman.

Kymiyhtiön ”hoviarkkitehtinä” toimineen rakennusmestari **Wolmar Forsbergin** suunnittelemissa 4–6 perheen rivitalotyypisissä rakennuksissa elettiin kahdessa kerroksessa: aterioitiin alhaalla ja nukuttiin ylhäällä. Kullakin per-

Arkkitehti Bertel Liljequist suunnitteli ja Kymiyhtiö toteutti Itä-Naukion puutaloalueen vuosina 1919–20. Työläisasunnot käsittivät tupakeittiön, huoneen sekä tilavan ullakon.

Kymintehtaan Kivimäen kasarmi seisoiki korkealla kalliolla liki kahdeksan vuosikymmentä (1906–84).

heällä oli erillinen sisäänkäyntinsä sekä pihatontista lohkaistu oma puutarhapalsta ja perunamaa. Forsbergin mallin mukaista, väljempää asuinrakentamista kokeiltiin Kuusaan Aronpellolla ja Myllyhuokossa, Kymintehtaan Öljymäellä, Voikkaan Yrjönojoilla sekä kosken länsirannalla Myllykalliolla. Viime vuosikymmenet ovat korvanneet nämä työläisasunnot korrteilit tehdas- ja kerrostaloalueilla.

Mustallevuorelle kohosi vuosina 1913–16 Forsbergin mestareille ja virkamiehille piirtämiä kahden perheen taloja. Asunnot olivat kaksikerroksisia, jotta yölyöystistä palaava mestari saisi tilaisuuden vetäytyä yläkerran rauhaan lepäämään. Viime vuosikymmenien kuluessa Mustavuori on asteittain

siirtynyt yhtiöltä yksityisille kiinteistönomistajille. Alueen asemakaava velvoittaa omistajia säilyttämään talot ulkoapäin entisellään.

Vuonna 1919 rakennettiin Puistokadun rinteeseen kaksi kahden perheen ja kolme neljän perheen puutaloa. Rakennuksista viimeksi mainitut ovat tätä nykyä edelleen yhtiön omistuksessa sekä Museoviraston suojelun piirissä.

1920-luvulla asutuskohteiksi valittiin Kuusaan Naukujanpelto (Naukio), Voikkaan Myllykallio ja Suopelto sekä Kymintehtaan Pihkanpelto. Puiset paritalot ja yhden perheen talot vastasivat työläisasutukselle tuohon aikaan asetettuja tavoitteita. Kussakin asunnossa oli huone ja tupakeittiö sekä makuuhuoneeksi muunnettavissa oleva ullakko.

Tehdaskylien ulkopuolelle syntynyt Naukio rakennettiin väljästi 1910-luvun puutarhakaupunki-ihannetta mukaillen. Kevättyöt pelloilla yhdistivät alueen asujamistoa.

Lapsuuden kaikista huoneista on keittiö parhaiten jäänyt mieleen, sinne juostiin aina silmät auki. Hellan luona leijailli kalan tuoksu, lasissa läikkyi maito ja mitä kovempia olivat leivänkannikat sitä suurempana istui isä tuolissa ja luki työväen lehteä.²⁾

Itä-Naukion puutalo-kiinteistö luovutettiin kaupungille vuoden 1983 asuntomessualueeksi. Osa korrteilin nykyisistä rakennuksista edustaa peruskorjattua 1920-luvun asuntopalstoja, osa on vanhaan miljööseen sopeutettuja uudisrakennuksia. Vuonna 1989 kaupungille luovutettiin 11 pientaloa Länsi-Naukiosta Kuusankosken ammattioppilaitoksen läheisyydestä. Kaupungin alueen eteläpuolella

sijaitsevat 15 kiinteistöä siirtyivät yhtiöittämissä seurauksena Kymmene Oy:lle, joka on suunnitellut niiden myymistä. Nykyisillä asukkailla on ensisijainen mahdollisuus ostaa talo itselleen. Muussa tapauksessa kiinteistöjä kaupataan ulkopuolisille sitä mukaa, kun asunnot tyhjenevät. Kaupungin asemakaavan mukaan Länsi-Naukion 1920-luvun paritalot on säilytettävä ulkoasultaan ennallaan.

Yhtiön ammattikoulun läheisyyteen Kuusaan Lauttakadulle valmistui 1920-luvulla toimihenkilöille tarkoitettuja, huvilatyyppisiä 1–4 perheen taloja. Vuonna 1937 kohosi saman kadun varteen yhtiön virkamiestalo, josta vuonna 1983 muodostettiin asunto-osakeyhtiö Loistola. Voikkaan Myllytiel-

nnenkin, huomas' oltiin

Teksti: Pia Lindroos

Vuonna 1950 yhtiöllä 1 890 asuntoa

1950-luvulla yhtiö luovutti työntekijöilleen rakennustontteja mm. Kuusanniemen omakotialueelta, Tähteestä, Kymenrannasta ja Pilkanmaalta.

Vuonna 1952 yhtiö rakennutti ensimmäisen Arava-lainoitettun kerrostalonsa, Kiinteistöyhtiö Puistomaan, jossa oli 50 toimihenkilölle tarkoitettua asuntoa. Nykyään Kansantie 6:n asunnot kuuluvat Kiinteistöosakeyhtiö Eläketalolle.

Keväällä 1955 Kymen Oy:n Virkailijain Eläkekassa ryhtyi tiittävästi ensimmäisenä Suomessa rakennuttamaan jäsenilleen omaa vuokrataloa Arava-lainoituksen turvin. Kiinteistöosakeyhtiö Eläketalon Valtakatu 21:n asunnoissa asuu edelleen yksinomaan eläkeläisiä.

Vuonna 1960 yhtiöllä 1 930 asuntoa

Voikkaan tehtaan läheisyyteen kohosi 1960-luvun alussa kolme toimihenkilölle tarkoitettua kerrostaloa. Vuonna 1984 Myllytie 13, 17 ja 19 muutettiin asunto-osakeyhtiöksi. Sulfaattiselvitystehtaan valmistuminen Kuusanniemen vilkastutti myös Kuusaan puolen asunto-ohjelmaa. Vuonna 1963 valmistui Lehmustien varteen kaksi kolmikerroksista asuinrakennusta, joihin mahtui yhteensä 24 perhettä. Vuonna 1983 näistä kerrostaloista muodostettiin Asunto-osakeyhtiö Lehmustie. Työsuhdeasuntojen määrällisessä kehityksessä 1960-luku oli vedenjakaja. Lisärakentamisesta huolimatta asuntojen määrä väheni 300:lla, mikä selittyi talojen purkamisen ja myynnin ohella myös asuntojen yhdistämisellä.

Vuonna 1970 yhtiöllä 1 640 asuntoa

Yhtiön mittava vuokra-asuntohanke toteutettiin Arava-lainoituksen turvin Puistomaalla 1970-luvun alkupuolella. Vuonna 1971 valmistui kiinteistöyhtiö Puistopolku (24 asuntoa), vuonna 1972 Länsipuisto (54), vuotta myöhemmin Itäpuisto (36) ja vuonna 1976 taloista suurin Leikkipuisto (60). Rakennusten valmistuttua kohosi Puistomaan alueen asukkaiden lukumäärä noin 1 300:aan.

*Pihat syntyvät vasta silloin,
kun tasanne saa rakennusryhmän
kun se on ympäröity
kun siellä asioidaan
tai asutaan.⁴⁾*

Aronpellon puutaloalue kohosi Kuusaan puolelle I maailmansodan aikoihin. 1970-luvun puolivälissä vanhan oli aika väistyä uuden tieltä. Kuvat: Ari Borg (1977).

Puistomaa-hankkeen jälkeen yhtiö vetäytyi varsinaisesta asuntotuotannosta. Sen sijaan se edelleen tuki henkilöstön omakotirakentamista mm. tukilainojen avulla sekä myymällä tonttimaata edullisilla ehdoilla.

1970-luvulla työsuhdeasuntojen määrä väheni edelleen kiinteistöjen myynnin (esim. Sudeettialue) ja korjauskelvottomien talojen purkamisen seurauksena.

Vuonna 1980 yhtiöllä 1 070 asuntoa

Yhtiöllä ei 1980-luvulla ollut lainkaan omaa asuntotuotantoa.

Yhtiön entisistä asuntotaloista (esim. Loistola, Uusi Virkamiestalo, Lehmustie, Myllytie, Minkkitarha) muodostettiin asunto-osakeyhtiöitä, joiden osakehuoneistoja asukkailla oli mahdollisuus lunastaa itselleen. Yhtiö luopui useista pientalokiinteistöistään (esim. Itä- ja Länsi-Naukio, Mustavuori, Myllykallio, Pilkanpelto, Suopelto) tai rakennusten puolikkaista.

Vuosikymmenen kuluessa purettiin toistasataa huonokuntoista vanhaa rakennusta.

Vuonna 1990 yhtiöllä 618 asuntoa

Valtaosa yhtiöläisperheistä asuu nykyään omistusasunnoissa. Vuosikymmenen kuluessa yhtiön vuokra-asuntokanta tasaisesti pienee. Korjauskelvottomia ja huonokuntoisia taloja puretaan. Lisäksi asuntoja jonkin verran myydään niiden nykyisille asukkailla tai muille yhtiöläisille.

*Kodin lämmön lähde
ei ole punaisen tuvan uuni,
ei vuokrataksion patteri
eikä tiilitalon takka,
vaan se on ihmismieli,
joka palaa levollisella liekillä
löydettyään paikan,
jossa voi olla kuin kotonaan.
Miten muutenkaan
voisi selittää sen,
että kodin lämmön aistii
eskimon iglussakin.*

Runo-otteet:

- 1) Pentti Saarikoski: Liisankadulla
- 2) Kalevi Seilonen: Köyhien mökkien punaista
- 3) Liisa Varis-Tainio: Valkoinen talo Kymijoen rannalla (kokoelmasta Suomen kansan uusia runoja)
- 4) Eila Koivusalo: Portailla varpu-luuta

Tähteenrannan idylliset talot ovat sirtyneet yhtiöläisille.

le 1930-luvulla rakennetut kolme virkamiestaloa kuuluvat nykyään Kaukas Oy:lle ja toimivat toimistoina ja tilapäisinä majoitustiloina.

Vuonna 1940 yhtiöllä 1 500 asuntoa

Välittömästi sodan jälkeen Kuusankoskella käynnistyi yhtiön myötävaikutuksella tiivis jälleerakennusvaihe. Yhtiö erotti Kymenrannan tiluksistaan kaikkiaan 144 omakotiasutukseen tarkoitettua "markan tonttia", joita maattomat ja talottomat työläiset saivat lunastaa nimiinsä markan korvauksella vastaan.

Syksyllä 1944 aloitettiin perustusten kaivuu myös Tähteenrannan "sudeettialueella", minne yhtiö rakennutti työläisperheitään varten 60 kahden huoneen ja keittiön omakotitaloa liiterineen ja pihapuutarhoineen.

*Valkoisen talon rehevässä
puutarhassa viihtyvät
monenlaiset kasvavat.
Ruusuja, mansikoita, orvokkeja,
viinimarjoja, omenoita,
kirsikoita, tomaatteja, perunoita.
Sinisiä, punaisia, valkoisia,
keltaisia, kaikenvärisiä
kukkia. Hedelmien paljoutta,
marjojen paljoutta,
vihreää, kasteista nurmikkoa.
Ja joki, virtaava joki,
josta saa kalaa.
Lahnoja, särkiä, haukia, ahvenia.³⁾*

Sen jälkeen, kun yhtiö 1970-luvun puolivälissä päätti luopua Tähteenrannan asuinalueen omistuksesta, kiinteistöt ovat menneet hyvin kaupaksi. Tätä nykyä yhtiön

omistuksessa on enää viisi taloa.

Vuosina 1946–1949 rakennettiin yhtiön toimesta Naukioon Mäenpääntien ja Sairaalan varteen kahdeksan kuuden perheen rivitaloa, joita yhtiö edelleen vuokraa henkilöstölleen. Toisaalle Naukioon ja Myllykallioon rakennettiin 1940-luvulla yhteensä 44 asuinrakennusta, joista kunkin alakerrassa oli kaksi yhden huoneen ja keittiön asuntoa ja yläkerrassa 2 hellahuonetta. 1980-luvulla yhtiö päätti tarjota Länsi-Naukion ja Myllykallion taloja asukkaalle lunastettavaksi ja asettaa tyhjentyneet talot yleiseen myyntiin. Osa Länsi-Naukion rakennuksista siirtyi yhtiöittämissä yhteydessä Kymmene Oy:lle. Ammattikoulun ja Aronpellon väliselle tontille vanhan virkamiestalon välittömään läheisyyteen nousi vuoden 1947 lopulla kolmikerroksinen uusi virkamiestalo, joka vuonna 1981 muuttui asunto-osakeyhtiöksi.

Vuonna 1937 rakennettu vanha virkamiestalo (yllä) on nykyään asunto-osakeyhtiö Loistola.

Myynnin järjestelmä kokonaisuudessaan käyttöön

Kymin Paperiteollisuus Oy:n myynninjärjestelmä, KYMS on saatu kuluvaan kevään aikana kokonaisuudessaan käyttöön. Uusi järjestelmäkokonaisuus muodostuu kolmesta osasta: myynnin ohjauksesta, kaupan operatiivisesta käsittelystä myyntiyhtiöissä ja tehtaalla sekä liittymistä muihin järjestelmiin.

KYMS-järjestelmällä pyritään ohjaamaan myyntiä kannattaviin tuotteisiin ja kannattaville markkinoille sekä parantamaan asiakaspalvelua: vastausten anto myyntiyhtiöille ja asiakkaille nopeutuu. Järjestelmä vähentää myös konttorityötä korvaamalla puhelini-, telefax- ja telex-liikennettä automaattisella tiedonsiirrolla.

Myynnin ohjausta palvelevia toimintoja KYMSissä ovat vuosibudjetointi, joka tehdään markkina- ja asiakaskohtaisesti, myynnin rullaava suunnittelu, raportointi ja kannattavuusseuranta. Myynnin rullaavassa suunnittelussa tarkistetaan vuosibudjettia muutaman kuukauden ajalla eteenpäin. Tilauksenkäsittelyä ohjataan lisäksi mm. seuraavilla myynnin perustiedoilla: hinnasto, standardituotteiden luettelo sekä luettelo mahdollisista toimituspäivistä myyntilajeittain.

Operatiivinen kaupan käsittely sisältää mm. tilausten syötön, automaattisen tarkistamisen ja vahvistamisen. Tilauksen syöttäminen on siirtynyt tehtaalla myyntiyhtiöihin: myyntiyhtiöt syöttävät tilauksensa suoraan Kuusankosken keskuslaitteistolla olevaan KYMSiin. Sieltä tilaukset siirtyvät linjasuunnitelmalla takaisin myyntiyhtiöiden omiin paikallisiin järjestelmiin. Näin vältytään kaksinkertaiselta tilausten syötöltä.

Tilausten käsittelyn yhteydessä annetaan automaattisesti aikaisin mahdollinen toimitusaika, johon tilaus voidaan vahvistaa sekä tarkastetaan, että tilausaloite on tehtyjen myyntisuunnitelmien mukainen. Samalla tarkastetaan, että hinta vastaa tavoitetta. Normaali-tilanteessa järjestelmä vahvistaa tilauksen ja myyjä näkee vahvistuksen suoraan omalta näyttöpäätteeltään. Jos tilaus ei täytä etukäteen asetettuja ehtoja, se kirjautuu järjestelmään varauksena, jonka tehdas erikseen vahvistaa.

KYMS täydentää automaattisesti tilauksen kustannustiedoilla ja valmistusohjeilla sekä määrittää siirtohinnan laskutusta varten. Vahvistetut tilaukset sijoitetaan

ajosuunnitelman lajijaksoon. Järjestelmä sisältää näyttöjä tilauskertymän seuraamista ja myyntisuunnitelman muokkausta varten. Näin saavutetaan entistä parempi myynnin ja valmistuksen koordinaatio.

Keskustelee muiden järjestelmien kanssa

Järjestelmä on liitetty Kymin omaan tehdasjärjestelmään, konsernin kuljetusjärjestelmään, taloushallinnon järjestelmään sekä markkinointisihteeristön raportointijärjestelmään.

Tieto tilauksesta menee tehdasjärjestelmään tuotantoa varten, markkinointisihteeristölle raportointia varten sekä konsernin kuljetusjärjestelmälle laivausuunnittelua varten. Kuljetusjärjestelmästä myynninjärjestelmä saa tiedot laivamatkasta ja välittää ne myyntiyhtiön järjestelmään.

Laskutuksen osatoiminnot, laskutettavien määrien käsittely, laskutushintojen määrittäminen, laskun muodostaminen, tulostus ja välitys asiakkaalle on uusittu kokonaan. Lisäksi on uusittu lähetysten suunnittelua ja lähetystä koskevat päätötoiminnot. Kun tilattu paperi on lähetetty, kuljetusjärjestelmästä saadaan tarkka tieto laivatuista määräistä. Täten laskutustoiminta automatisoituu ja laskutus joudutaan hoitamaan käsin ainoastaan poikkeustapauksissa.

Tieto laskusta menee myös reskontraan ja kirjanpitoon sekä markkinointisihteeristölle. Myyntiyhtiöiden järjestelmiin KYMS välittää tilausten lisäksi tiedot laivausuunnitelmasta sekä laskut ja painoluettelot.

Miltei kaikki myyntiyhtiöt mukana

Pioneerityö KYMSin käyttöön otossa myyntiyhtiöissä tehtiin Lontoossa toimivassa Kymmene UK Paper Salesissa, josta tilausten syöttäminen myynnin järjestelmään aloitettiin viime kesänä.

Nykyisin muut konsernin myyntiyhtiöt paitsi Saksassa toimiva Nordland Papier, australialainen Kymmene Paper, kanadalainen Kymmene Canada ja Portugalissa toimiva Kymmene Paper ovat kiinni KYMSissä. Myös Vantaalla toimiva Suomen arkkimyyntistä vastaava Paperi-Dahlberg käyttää järjestelmää.

Yhteydet Portugalista ja Kanadasta hoidetaan Espanjan ja USA:n myyntiyhtiöiden kautta. Australiaan yhteys saataneen ennen kesää ja Saksaan loppukesä-

KISS -myyntiyhtiöiden järjestelmä

Oheisessa artikkelissa kerrotaan, että Kymin Paperiteollisuus Oy:n myynninjärjestelmä, KYMS, keskustelee myyntiyhtiöiden järjestelmän kanssa. Millainen se sitten on?

KISS – Kymmene International Sales System – on Kymmene-konsernin myyntiyhtiöille kehitetty tilausten käsittely-, laskutus- ja varastohallintajärjestelmä. Järjestelmä otetaan alkuvaiheessa käyttöön neljässä myyntiyhtiössä. Milanossa toimivassa Kymmene Italiassa ja itävaltalaisessa Kymmene Paperissa järjestelmä on jo käytössä. Sveitsin Kymmene Paperissa ja Yhdysvalloissa toimivassa Kymmene USA:ssa KISS otetaan käyttöön kesäkuun aikana.

Ydinosa – tilausten käsittely, varaston hallinta ja raportointi – järjestelmä on konttorikohtaisia

hienosäätöjä lukuunottamatta samanlainen kaikissa myyntiyhtiöissä. Laskutuksen osalta järjestelmä on sovitettu kunkin maan lakien ja markkinoiden mukaiseksi.

Tässä vaiheessa KISS-järjestelmästä on automaattiset tiedonvälitysyhteydet sekä pääteyhteydet Kymin Paperiteollisuus Oy:hyn sekä Kaukas Oy:hyn. Yhteydenpito konsernin muille tehtaalle hoidetaan toistaiseksi telefaxilla.

2,3 miljoonaa markkaa maksaneen järjestelmän lähtökohtana on käytetty konsernin saksalaisen tytäryhtiön, Nordland Paperin järjestelmää. Päätoimittaja on Suomen Cap Gemini ja ohjelmointiin on osallistunut myös Hollannin Cap Gemini. Projektia vetää suunnittelupäällikkö Matti Marttinen konsernin tietohallinnosta.

tä. Huhtikuun aikana aloitetaan neuvottelut Kymmene Oy:n paperia Ruotsissa ja Norjassa myyvän Pappersgruppen AB:n kanssa liittymisestä KYMSiin.

Pitkä projekti

Myynnin järjestelmä korvaa vanhan, vuodelta 1976 peräisin olevan systeemin. Järjestelmän periaatemäärittely alkoi vuoden 1987 lopulla. Lopullinen periaatesuunnitelma valmistui vuoden 1989 alussa, minkä jälkeen laadittiin yksityiskohtaisia määrittelyjä. Toteutus alkoi toisella kesällä.

Ohjelmatoimittaja on IBM. Suurimman osan ohjelmoinnista on tehnyt Cap Gemini IBM:n alihankkijana. Myyntijärjestelmäprojektin kokonaiskustannukset ovat noin 12 miljoonaa markkaa.

Projektinvalvojana on toiminut johtaja Sakari Lahdelma ja koordinaattorina Pentti Kantola. Kymin projektiryhmään kuuluvat Petteri Kettunen, Jouko Kiviranta, Eero Oksa, Jari Sahala, Antero Taimela ja Virva Laherto. Asiantuntijoina ovat lisäksi toimineet erikoissuunnittelija Tenho Suurkuukka sekä suunnittelu-päälliköt Seppo Federley ja Matti Marttinen konsernin tietohallinnosta. Huomattava määrä suunnittelutyöstä on tehty yhteistyönä konsernin muiden tehtaiden, myyntiyhtiöiden ja kuljetusorganisaation kanssa.

HEIMO SIEKKINEN 50 VUOTTA:

80-luvun loppupuoli oli kiireistä aikaa

Investoinnit olivat kiivaimmillaan 80-luvun lopulla. PK 9:n suunnittelu aloitettiin 1986 ja ennen koneen käynnistymistä alkoi myös PK 7:n uusinta.

Kymillä toteutettiin 80-luvun puolivälistä kuluva vuosikymmenen alkuun laaja investointiohjelma, jolla nostettiin tehtaiden tuotantokykyä ja tuotteiden laatua. Vuosikymmenen loppu oli kiireistä aikaa, tuumii projekti-insinööri Heimo Siekkinen tekniseltä osastolta.

Kymillä siirtyminen pienistä paperikoneista suuriin yksiköihin alkoi jo 80-luvun alussa. PK 8:n projekti alkoi kesällä 1980. "Kymillä oli siihen asti ollut kapeita, pieniä koneita, joita oli uusittu, joten PK 8:n suuri koko aiheutti ennakkosenteita. Toisaalta uuden rakentaminen on selkeämpää kuin uusinta. Kasin toteutusta helpotti lisäksi pitkä aikataulu. Ongelmia taas tuotti heikko taloudellinen tilanne: tehtaalla oli lomautuksia ja jossain vaiheessa harkittiin jopa projektin pysäyttämistä", Heimo Siekkinen muistelee. Lopulta kone lähti käyntiin kuukauden suunniteltua aikaisemmin.

Vuosikymmenen puolivälin suuri urakka oli Voikkaan PK 11:n uusinta, joka on jäänyt mieleen vaikeana projektina. Aikataulu oli tiukka ja koneeseen käytettiin uutta teknologiaa ja myös paperilaji oli täysin uusi.

PK 9:n suunnittelu aloitettiin kesällä 1986 ja ennen koneen käynnistämistä aloitettiin myös PK 7:n uusinta vuoden 1988 lopulla. Viimeisin uusinta on PK 8:n tuotantokyvyn nosto, joka toteutettiin viime vuodenvaihteessa.

Investoinnit onnistuneet hyvin

Asennoituminen automaatioon on

Heimo Siekkisen mukaan muuttanut vuosien varrella suuresti. Vielä 70-luvulla koneen käyttäjä halusi itse päästä katsomaan, mitä koneella tapahtuu ja tehdä säädöt itse. Suunnittelijat tarjosivat automaatiojärjestelmiä ja useat käyttäjät halusivat ajaa konetta käsin. Nyt koneiden ajaminen on muuttunut, automaatiikkaa pyritään soveltamaan mahdollisimman laajalti ja joskus jopa sellaisiin paikkoihin, joissa se ei ehkä ole paras vaihtoehto.

Kaiken kaikkiaan Kymien investoinnit ovat onnistuneet hyvin. Koneilla on pystytty ajamaan aikataulujen mukaisesti suunniteltuja laatuja suunnitelluilla kapasiteeteilla.

Työskentely projekteissa on Siekkisen mielestä ollut erittäin rikkasta ja antoisaa aikaa. "Aina on lähdeittävä siitä, että pysytään ajan tasalla tai ollaan mieluummin edellä. Paperikonetta rakennettaessa ei voi milloinkaan tuijottaa monta vuotta vanhoihin ratkaisuihin."

Kymien palvelukseen Heimo Siekkinen tuli vuonna 1974 projekti-insinööriksi. Tällöin merkittävimpiä tehtäviä olivat PK 3:n uusinta, Juankosken kartonkitehtaan rakentamisen tutkiminen ja erilaiset sahasuunnitelmat mm. Soinlahteen ja Kuusanniemeen.

70-luvun lopulla hän toimi Voikkaan piirustuskonttorin päällikkönä PK 11:n ensimmäisen uusinnan aikana. Kymille Heimo Siekkinen palasi vuonna 1980 vastaamaan projektien kustannusvalvonnasta ja avustamaan esiselvitysten teossa.

50-vuotispäivään hän viettää 17. toukokuuta kotonaan Koskitie 4:ssä, jossa on vastaanotto klo 11–16.

HÅKAN ROMANTSCHUK:

Teollisuuden syytä osallistua ympäristökeskusteluun

"Ympäristöargumentit vaikuttavat markkinoilla ja näin myös investointipäätöksiin. Tämän takia on tärkeää, että teollisuus osallistuu riittävän aktiivisesti keskusteluun, muuten jätetään tilaa kaikenlaisiin väärinkäsityksiin.

Toivottavaa olisi myös, että tutkijat osallistuisivat tiedottamiseen ja näin vastuun kantamiseen", toteaa Kymien kemian teollisuuden johtaja, tekn.lis. Håkan Romantschuk.

"Koska eri yrityksillä on erilaiset kaupalliset intressit, on teollisuusliitoilla vaikeuksia saada aikaan yhtenäistä linjaa. Tietyistä periaatteista on kyllä voitu kansainvälisesti sopia, mutta käytännön markkinoissa näitä periaatteita usein rikotaan. Näin teollisuuden tilanne vain vaikeutuu."

"Itse olen viime aikoina joutunut tekemisiin valkaisuusmestarien kanssa", huomauttaa Romantschuk. "Hyökkäys kloorin käyttöä vastaan on monessa suhteessa ollut liioiteltu ja epäasiallinen. Teollisuus ei kuitenkaan ole voinut kunnolla puolustautua ennenkuin tosiasiat on saatu selvitettyiksi."

Romantschuk näkee klooriasiaa myös positiivisen puolen. "Tilanne luo uutta dynamiikkaa toi-

mialle ja antaa uusia kaupallisia mahdollisuuksia. Kentän muutuksessa meidänkin pitää muuttua, aktiivisesti toimien voimme myös hyötyä", sanoo Romantschuk viitaten mm. klooridioksidi-investointiin.

Ongelmallista on kuitenkin se, että ympäristöseikkoihin liittyvät tutkimustulokset jäävät liian pienen piirin tietoon. "Siitä syystä esimerkiksi viranomaiset saattavat olla väärässä luulossa, jonka heihin on iskostanut väärä ympäristöargumentteja käyttänyt markkinointi. Sitä minä yhteiskunnan jäsenenä pelkään. Kunnan keskustelu on tarpeellinen, koska mikään osapuoli ei voi sanoa hallitsevansa koko totuutta", sanoo 20.5. kotonaan 50-vuotispäiväänsä viettävä Håkan Romantschuk. Vastaanotto on kotona klo 13–17.

Kymien eläkesäätiön 40. toimintavuosi täyttyi viime vuoden joulukuussa. Säätiön hallitus ja eläkeosaston henkilökunta juhlivat tapausta kokoontumalla maaliskuun 15. päivän päätteeksi Koskelaan päivällispöydän ympärille.

Kymien Osakeyhtiön eläkesäätiö oli alansa edelläkävijä maassamme aloittaessaan toimintansa joulukuun ensimmäisenä päivänä 1950. Perustavana työnä tuolloin oli laatia kortisto kaikista säätiön eläkkeeseen oikeutetuista henkilöistä. Oman korttinsa sai 761 henkilökohtaisen eläkkeen ja 768 perhe-eläkkeen saajaa. Neljä vuosikymmentä myöhemmin, vuoden 1990 lopussa, eläkeosaston tietokoneelta löytyi kaikkiaan 3 284 omakoh-taisen ja 1 598 perhe-eläkkeen nauttijaa.

Eläkesäätiön toimintahistorian kenties mullistavin vuosi oli 1962, jolloin valtion työeläkelaki astui voimaan. Yhtiön eläkeasioiden hoito ja eläkkeiden maksatus keskitettiin tuolloin kokonaisuudessaan Kuusankoskelle sosiaalipäällikkö Ake Launikan alaisuuteen. Vuonna 1967 eläkesäätiön hallitukseen valittiin aikaisemman kolmen sijaan viisi jäsentä, joiden joukossa oli kaksi työntekijöiden edustajaa. Vuonna 1989 Kaukaan eläkesäätiö fuusioitui Kymien eläkesäätiöön ja vuoden 1990 alusta lukien säätiöstä tuli yhteiseläkesäätiö, jonka hallituksessa istuu seitsemän jäsentä.

"Yhtiön oma eläkesäätiö on käytännössä osoittautunut sekä työnantajaa että vakuutettuja lä-

Neljä vuosikymmentä eläketurvan takaajana

Vuonna 1962 perustettu eläkeosasto on Helena Pesun (oik.) mukaan säätiön "työrukkanen". Eläkeasioiden hoidosta käytännössä vastaavat hänen lisäksi Sinikka Valve (vas.) sekä kuvasta puuttuva Irma Korjus.

hellä olevana laitoksena erittäin joustavaksi ja käyttökelpoiseksi", sanoi säätiön hallituksen puheenjohtaja Lasse Mäkelä juhlapuheessaan. "Vakuutetut voivat halutessaan saada nopeasti luotettavia tietoja omasta eläketurvastaan sekä säätiön toiminnasta."

Työkyvyttömyyseläkkeitä koskevat ratkaisut ovat Lasse Mäkelän mukaan usein vaikeita ja samalla myös kalliita. Se, että sää-

tiön päätöksenteko on niidenkin osalta sujunut nopeasti ja yksilölliseen asiantuntemukseen nojaten, on suurelta osin eläkesäätiön hallituksen henkilöstöjäsenten sekä yhtiön työterveyden ansiota. Lasse Mäkelä muisti puheessaan myös Kuusankosken tehtaitten avustuskassaa, jonka pitkäaikainen yhteistyö säätiön kanssa on ollut kitkatonta ja ratkaisuja nopeuttavaa.

Metsästysoikeudet rekisteröidyille seuroidille

Kymmene Oy:n metsästysmaiden vuokrausta yksinkertaistetaan. Tulevalla jahtikaudella kunkin metsätilan metsästysoikeudet luovutetaan jakamattomina rekisteröidyille metsästyseuralle.

Kymmene Oy:n runsaan 440 000 hehtaarin metsät ovat aiemmin jakautuneet neljän yhtiön — Kymin, Kaukaan, Schamanin ja Tampellan kesken. Metsäpalstojen epäyhtenäinen vuokrauskäytäntö selittyä tätä taustaa vasten. Esimerkiksi parinsadan hehtaarin tilan metsästysoikeudet on tietä, sähkölinjaa tai vesistöä rajana käyttäen voitu vuokrata useille eri tahoille: pienriista rekisteröidyille metsästyseuralle ja hirvet parille jopa kolmelle eri hirviporukalle.

Vuokrasopimusten kirjavuus, yhtiön toimihenkilöiden työtehtävien järjeistäminen sekä asiakirjo-

jen tallennus atk:lle saivat yhtiössä aikaan päätöksen yksinkertaistaa metsästysmaiden vuokrausta. Koska osa metsästys- ja hirviseurojen kanssa tehdyistä vuokrasopimuksista on päättymässä, solmitaan jo seuraavan jahtikauden sopimukset uusien perusteiden.

Tästä lähtien rekisteröity metsästyseura saa täydet metsästysoikeudet vuokraamallaan tilalla. Toisin sanoen myös hirvenmetsästysluvat annetaan kyseiselle seuralle, jolla on halutessaan mahdollisuus vuokrata oikeudet edelleen hirviporukoille.

Kymmene-konsernin henkilöstön muodostamat metsästyseurat on päätetty vast'edes asettaa etusijalle yhtiön maita vuokrattaessa. Tämä toimenpide on yhteneväinen yhtiön henkilöstöpolitiikan kanssa, johon sisältyy mm. henkilöstön vapaa-ajanharrastusten tukeminen.

SILLOIN ENNEN

Kymi-Yhtymä N:o 2/1938

KELTINKOSKEN VOIMALAITOSRAKENNUS

VALMISTUU VUODEN 1940 ALKUPUOLELLA

Sen kolme turbiinia tulee kehittämään 23,200 hv. ja energiantuotanto nousee keskimäärin 100 miljoonaan kilowattituntiin. Turbiinit ovat suurimpia, mitä Suomessa on koskaan valmistettu.

Voimalaitos rakennetaan Keltinkosken alajuoksuun, noin 5 km. Kuusankosken tehtaitten alapuolelle. Padottamalla vedenpinta niin korkealle, että voimalaitoksen ylävesipinta tulee olemaan Kuusankosken voimalaitoksen alavesipintana, voidaan tarkasti käyttää hyväksi koko tällä jokiosuudella saatavissa oleva putouskorkeus. Putous tulee olemaan, joen vesimäärästä riippuen, 6,5:sta—4,5 m:iin, keskiveden aikana noin 6 m.

Voimalaitoksen koneasema rakennetaan joen itäiselle puolelle säännöstelypadon välittömään yhteyteen. Se varustetaan kolmella pystysuoralla Kaplan-turbiinilla, joiden yhteinen vedenkulutus on 360m³/sek., mikä vastaa noin 3 kk. vesimäärää. Suurin ylikuormittamaton teho on yhteensä 23.200 thv., putouskorkeuden ollessa 5,6 m.

IHMINEN, URHEILE!

Nyky aika kaikkine keksintöineen on tuonut ihmisille mukanaan hyvin paljon erilaisia mukavuuksia. Elämiseensä hänen ei ole enää pakko harrastaa liikuntaa siinä määrin kuin ennen, sillä hänen käytettäväänään ovat junat, raitiotiet, autot ja muut moottoriajoneuvot, hissit, vesijohdot ja kaikki teollisuuden koneet y.m. ... Kaik-

kien nykyaikaisten keksintöjen ja yksipuolisen työn vastapainoksi ihminen siis tarvitsee jotakin, joka kumoaa edellisen haitalliset vaikutukset, jotakin, joka poistaa yksitoikkoisuuden hänen elämästään, jotakin, joka tuo uutta fyysillistä ja henkistä voimaa hänen olemukseensa.

Mitä liikuntamuotoja voi tavallinen ihminen harrastaa? Ihmisillä on hyvin yleinen se käsitys, että liikunta eli urheilu on ainoastaan niitä varten, jotka pyrkivät saamaan siinä tuloksia ja mainetta. Näin ei lainkaan ole asianlaita. Liikunta on kaikkia varten, jokainen voi eri liikuntamuodoista löytää oman lajinsa, huippu-urheilu on ainoastaan jonkinlainen propagandaväline, jolla saadaan massat urheilemaan.

Kyrmynskoja maalijäällä

Kuusankosken tehtaalaiset pilkkivät Lappalalla 16.3.

Yleisen sarjan kymmenen parasta: 1. Mikko Aalto Ky 3 760g, 2. (jaettu sija) Kai Relander Ky, Jari Mattson Ky 2 300g, 4. Matti Liimatainen Vo 1 835g, 5. Pekka Huotari Ky 1 770g, 6. Matti Kuusela Vo 1 625g, 7. Matti Heikkilä Ky 1 460g, 8. Jukka Stenberg Vo 1 410g, 9. Juhani Tommiska Ky 1 380g, 10. Pentti Sonninen Vo 1 360g.

Yli 55-vuotiaiden kymmenen parasta: 1. Erkki Savolainen Ky 2 275g, 2. Taisto Koskela Vo 2 060g, 3. Sauli Jokimies Vo 2 020g, 4. (jaettu sija) Erkki Knapp Vo, Viljo Eklund Ky 1 940g, 6. Taa-vetti Sonninen Vo 1 580g, 7. Matti Helminen Ky 1 220g, 8. Eino Uk-konen Vo 1 145g, 9. Ossi Sorsa Ky 1 090g, 10. Reino Sirén Vo 1 040g.

Naiset: 1. Taru Relander Ky 2 760g, 2. Lea Wiik Ky 880g, 3. Terttu Tähtinen Ky 690g, 4. Raili Aalto Ky 535g, 5. Irja Kuusela Vo 530g, 6. Lilli Hyyryläinen Ky 500g. Lapset: 1. Vesa Kuusela Vo 670g, 2. Antti Kuusela Ky 320g, 3. Ari-Pekka Kuusela Ky 75g.

Päivän suurimman kalan, 260-grammisen ahvenen, kiskoi järjestäjä Kymin Petri Tiihonen.

Voikkaalaiset pilkkivät Niskajärvellä 23.3.

Yleisen sarjan kymmenen parasta: 1. Jukka Stenberg pap. uusip. 4 250g, 2. Pentti Simola pap. vanhap. 3 440g, 3. Leo Nieminen pap. uusip. 3 430g, 4. Matti Kuusela pap. vanhap. 3 350g, 5. Pentti Sonninen koneos. 3 050g, 6. Raimo Löytty pap. uusip. 3 040g, 7. Markku Sorvali pap. vanhap. 2 890g, 8. Pekka Filppu pap. uusip. 2 000g, 9. Asko Ripatti pap. vanhap. 2 000g, 10. Erkki Knapp koneos. 1 930g.

Eläkeläisten kymmenen parasta: 1. Viljo Eklund 2 380g, 2. Leevi Karhu 1 330g, 3. Eino Lummio 1 200g, 4. Ahti Pessa 1 140g, 5. Yrjö Ahvenisto 1 110g, 6. Raimo Puranen 980g, 7. Erkki Ollikainen 880g, 8. Reino Sirén 860g, 9. Timo Toivonen 810g, 10. Eino Ylätalo 600g.

Naiset: 1. Annikki Kekki 990g, 2. Vuokko Eteläpää 800g, 3. Riitta Makkonen 360g.

Joukkueet (viiden parhaan yhteenlaskettu tulos): 1. Pap. uusi-puoli 14 020g, 2. Pap. vanhapuoli 13 580g, 3. Koneosasto 9 330g, 4. Eläkeläiset 7 160g, 5. Kuorimo/hiomo 6 325g.

Suurimman saaliin onkinut Jukka Stenberg leivottiin tehtaan pilkkimestariksi. Suurimman kalan, 905-grammisen hauenvonkaleen, sai koukuunsa Lasse Elonen.

Tenniskurssilta startti kesäkauteen

Kuusankosken tehtaitten tenniskerhon jäsenille tarjoutuu oiva tilaisuus orientoitua alkavaan ulko-kenttäkauteen 20.—23.5. järjestettävillä kurseilla. Valmentajana toimii **Matti Haavisto**.

Tunnit pidetään Koskenrannan tenniskentillä (tai sateen sattuessa Kuusankosken tennishallissa) seuraavasti:

— klo 17.00 — 18.30 kurssi aloittelijoille

— klo 18.30 — 20.00 jatkokurssi Aloittelijoiden ryhmään otetaan 12 ja jatkokurssille kahdeksan pelaajaa. Kurssimaksu on 150 markkaa henkilöä kohden.

Kurssille tulee ilmoittautua 16.5. mennessä Päivi Tuomiselle puh. (402)2901 ja sopia kurssimaksun suorittamisesta.

Tennistossut ja -maila mukaan! Tervetuloa!

Liikkeelle luonnon puolesta!

■ Tule patikkamatkalle Eerolan ja Pukkisaaren maisemiin! Liikkeelle luonnon puolesta — maottelumarssi 1991 Kuusankosken kymmeneläisille järjestetään tiistaina 21.5. Eerolan Golfkeskuksen ja Pukkisaaren maisemissa.

Lähde reippailemaan perheesi kanssa! Lähde kotiseuturetelle Eerolan ja Pukkisaaren maisemiin! Lähde liikkeelle luontoon ja luonnon puolesta!

Tapahtuman yhteydessä jokainen liikkua voi allekirjoittaa veetoimuksen luonnon puolesta. Veetoimus luovutetaan Suomen ja muiden maiden parlamenteille. Liikuntatapahtuman toteuttajina on 80 kansalaisjärjestöä, esim. kaikki työmarkkinajärjestöt, STK ja SAK muiden muassa.

Tapahtuma palauttaa myös mieleen 50 vuotta sitten järjestetyn maaottelumarssin, jossa suomalaiset kävelivät Ruotsin nurin. Tuolloin suomalaiset kuluttivat tien pintaa 1,5 miljoonan marssijan

voimalla ruotsalaisten saadessa alle miljoona ihmistä liikkeelle.

Henkilöstöpalvelun 21.5. järjestämässä tilaisuudessa on lähtö- ja tulopaikkana Eerolan Golfkeskus. Yhteislähtö (pistoolin laukaisee Lasse Mäkelä) on klo 17.30, mutta matkaan ehtii toki myöhemmin. Pukkisaareen kävellään/juostaan purutettua latupohjaa ja paluu sujuu tilusteita pitkin.

Puolimatkan krouvissa, Pukkisaarella, on mehu- ja makkaratarjoilu. Eerolan tiloissa on **Jukka Junnolan** eläinnäyttely. Elävää musiikkia esittää Verlan Riemuri-hiorkesteri.

Kaikkien tapahtumaan osallistuvien kesken arvotaan leipäkone ja 49 muuta palkintoa. Arvonta suoritetaan Eerolassa tapahtumailtana klo 20. Kävelyreitit varrella on myös luontopolkutehtäviä, joista parhaiten suoriutuneet palkitaan.

KIITOKSET

Sydämelliset kiitokset koko sähköverstaan porukalle iloisesta yllätyksestä siirtyessäni nauttimaan eläkepäivistä.

Antilan Pena

Kiitokset työnjohdolle ja Toimelan harrastajille jäädessäni vapaalle.

Aune Kanervo

Kiitokseni päällystyslaitoksen johdolle ja henkilökunnalle.

Tarmo Konga

Ei sit' pieneen tienny, kuinka kivaa sit' voi isoon olla. Tuhannet kiitokset kaikille, jotka autoitte meitä hienosti pääsemään uuden elämän alkuun.

**Raili Kosonen
Terttu Salama**

Lämpimät kiitokseni Voikkaan höyryn ja voimaosaston työnjohdolle ja työtovereille muistamisesta jäädessäni eläkkeelle.

Antero Lehtonen

Lämmin kiitos muistamisesta merkkipäivänäni.

Kauko Leivo

Lämpimät kiitokseni Teille kaikille, jotka monin eri tavoin muistitte minua siirtyessäni eläkkeelle 1.4.1991. Samalla käytän tilaisuutta hyväkseni ja kiitän monissa eri projekteissa toimineita hyvästä yhteistyöstä menneiden vuosien aikana.

Stig Linderborg

Kiitos muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Eino Nulpponen

Kiitos, pojat!

Tommiska M.

100-vuotissäätiön apurahat

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö vastaanotti tämänvuotisen hakuajan puitteissa peräti 509 apurahahakemusta. Ennätyksellinen oli myös haettujen apurahojen yhteissumma: 1.910.657 markkaa!

Säätiön Soinlahden hallintokunta on jo ehtinyt pitää jatkokokouksenkin. Yhdeksästätoista hakemuksensa jättäneestä saa apurahan yksitoista. Rahaa Soinlahden hallintokunta jakaa tänä vuonna kaikkiaan 17.500 markkaa.

Kuusankosken hallintokunta

	Hakemuksia kpl (%)	Haettu summa mk	Jaettava määrä mk (%)
Palveluksessa olevat	187 (38)	820.331	vähintään 325.000 (43)
Eläkeläiset	63 (13)	194.062	enintään 97.500 (13)
Perheenjäsenet	202 (41)	543.178	enintään 197.500 (26)
100 % kerhot	16 (3)	189.365	enintään 65.000 (9)
Yhteisöt	22 (5)	121.596	enintään 65.000 (9)
YHTEENSÄ	490 (100)	1.868.532	750.000 (100)

HENKILÖUUTISET

Eero Oksa

Erkki Vierros

Matti Vuorio

Osmo Metiäinen

Jyrki Pilke

Lauri Melto

Martti Nousiainen

Kymin Paperiteollisuus Oy Tietohallinto

■ **Eero Oksa**, 35, on nimitetty järjestelmäpäälliköksi 1.4.1991 alkaen vastuualueenaan Kymin myynnin järjestelmä, KYMS. Hän on toiminut aiemmin samalla alueella järjestelmäsuunnittelijana. Oksa raportoi tietohallintopäällikö Pentti Kantolalle.

Tehdaspalvelu

■ Teknikko **Erkki Vierros**, 46, toimii 1.5.1991 alkaen konekunnossapitoinsinöörinä koneosastolla osastopäällikkö Ilkka Parvisen alaisuudessa. Samalla hänet on nimitetty Kemian tehtaan ja Finnish Peroxides'in kunnossapidon vastuuhenkilöksi.

Automaatiohuoltopäällikkö **Matti Vuorio**, 49, hoitaa 1.5.1991 alkaen aiempien tehtäviensä lisäksi automaatio-osaston keskitettyä korjaamopalvelutoimintoja. Hän raportoi tehtävistään automaatio-osaston päällikölle Timo Honkaselle.

Kymmene Oy Tietohallinto

■ Kymmene Oy:n tietohallinnossa aloitti 1.4.1990 toimintansa Yhteiset tietohallintopalvelut -yksikkö. Se tuottaa palvelukeskuksessaan keskitettyä käyttö- ja tietoliikennepalveluja, vastaa tytäryhtiöiden yhteisessä käytössä oleviin tietojärjestelmiin (kuten kunnossapito-, materiaalihallinto- ja talousjärjestelmät) liittyvästä sovelluspalvelusta sekä antaa raketustukea tytäryhtiöiden tietojärjestelmähankkeisiin.

Yhteiset tietohallintopalvelut -yksikön hallintopäälliköksi on 15.3.1991 nimitetty **Osmo Metiäinen**, 57. Metiäisen asemapaikka on Kuusankoski ja hän raportoi osastopäällikö Kari Kantolalle.

Palvelukeskuksessa on suoritettu 15.3.1991 seuraavat nimitykset:

Erikoissuunnittelija **Jyrki Pilke**, 41, on nimitetty valvomoryhmän vetäjäksi. Hänen asemapaikkansa on Kuusankoski.

Erikoissuunnittelija **Lauri Melto**, 43, on nimitetty Kuusankosken asiakaspalveluryhmän vetäjäksi. Hänen asemapaikkansa on Kuusankoski.

Erikoissuunnittelija **Martti Nousi-**

ainen, 48, on nimitetty Lappeenrannan asiakaspalveluryhmän vetäjäksi. Hänen asemapaikkansa on Lappeenranta.

Pilke, Melto ja Nousiainen raportoivat käyttöpäällikkö Jukka Rengolle.

Kymmene Oy Teknillinen hallinto

■ Dipl.ins. **Kai Latvala** Kaukas Oy:n Voikkaan paperitehtaalta siirtyy Chappelle Darblayn Grand Couronne -tehtaan palvelukseen noin puoleksitoista vuodeksi.

Dipl.ins. **John Lindahl** on nimitetty Kymmene Oy:n teknilliseen hallintoon 1.5.1991 alkaen. Hän siirtyi lyhyen koulutusjakson jälkeen Chappelle Darblayn St. Etienne -tehtaan palvelukseen noin puoleksitoista vuodeksi. Lindahl on toiminut aiemmin Metsä-Serla Oy:n Kirkniemen tehtaalla.

Dipl.ins. **Soile Korhonen** Kymmene Oy:n markkinointisihteeristöä on siirtynyt Chappelle Darblayn Grand Couronne -tehtaan palvelukseen hoitamaan määräajaksi Greco-projektin markkinointipäällikön tehtäviä. Greco-projekti on 100 % siistaus-massaa sisältävien tuotteiden kehitys- ja markkinointiprojekti.

Marja-Liisa Sihvo on nimitetty teknilliseen hallintoon liiketoiminnan kehityksestä vastaavan johtajan Pehr-Eric Pättin sihteeriksi. Hän aloittaa tehtävässään 2.5.1991.

Dipl.kielenkääntäjä **Pirjo Lindholm** on toiminut 1.3.1991 alkaen teknillisessä hallinnossa johtaja Pekka Rautalahden sihteerinä. Tämän lisäksi hän toimii myös Wisaforest Oy Ab:n markkinointipäällikön Kurt Anderssonin sihteerinä sekä yhteyshenkilönä ulkomaanprojekteissa olevaa johtaja Reino Soilaa koskeivissa asioissa.

Oikaisu: Diplomi-insinööri **Outi Rainio** on helmikuun alussa siirtynyt suunnittelijaksi Kymmene Oy:n tietohallinnon Kuusankosken sovelluspalveluun eikä Kymin Paperiteollisuus Oy:n tietohallintoon niin kuin Uutiskymmin viime numerossa virheellisesti luki.

JÄRJESTÖT

Kuusankosken Tekniset ry.

Teknisille tiedoksi! Kuusankosken Teknisten saunamaja Lappalalla on käytettävissä. Avaimen saat **Matti Sepältä** tai **Pentti Suokkaalta**.

Pidämme talkoot majalla 28.5. ja 30.5. klo 17 jälkeen. Ohjelmassa laiturin asennus, hiekan levitys rannalle, ympäristön siivous, ym. vastaavaa pientä huoltotyötä. Toivomme mahdollisimman monen osallistuvan talkoisiin, jotta tarpeelliset kevättyöt saataisiin tehtyä.

Toitten päälle saunotaan, kerrotaan ajankohtaisista asioista ja nautitaan makkaraa + virvokkeita.

Pena

MERKKIPÄIVÄT

Pertti Toivanen

Ylimestari **Pertti Toivanen** tehdaspalvelun automaatio-osastolta täyttää 50 vuotta 3.5. Hän on syntynyt Pankakoskella.

Pertti Toivanen valmistui sähkötekniikoksi Helsingin teknillisestä oppilaitoksesta vuonna 1965. Hän tuli Kymin sähkökorjaamolle sähkökunnossapitomestariksi vuonna 1969. Päävastuualueenaan hän on hoitanut Kymin paperitehtaan sähkökunnossapitoa. Ylimestariksi hänet nimitettiin vuonna 1976.

Pertti Toivanen on ollut Suomen Sähkötekniikkoyhdistyksen jäsen vuodesta 1965 alkaen kuuluen ensin Sähkötekniikkoyhdistyksen ja vuoden 1969 alusta lukien Pohjois-Kymenlaakson Sähkötekniikkoyhdistyksen. Yhdistyksessä hän on toiminut erilaisissa luottamus- ja koulutustehtävissä.

Vapaa-aikana Pertti Toivasen tavoittaa lenkkipolulta tai Suomenlahdelta mv Helgan kannelta. Mielellään mies myös musisoi haitarilla ja uruilla.

Merkkipäiväänsä Pertti Toivanen viettää kreikkalaista musiikkia kuunnellen.

Päivämestari **Pentti Laitinen** PK 7:ltä täyttää 60 vuotta 26.5. Yhtiön palveluksessa hän on ollut 38 vuotta.

Vuoromestari **Hannu Räikkönen** Kuusanniemen sellutehtaan puunkäsittelystä täyttää 50 vuotta 23.5.

Koneviilaaja **Kari Niemi** koneosastolta täyttää 50 vuotta 31.5.

ELÄKKEELLE

Kymin Paperiteollisuus Oy Tehdaspalvelu

Kemian tehtaan ja Finnish Peroxides'in kunnossapitopäällikkö **Veijo Turklin** (31 palvelusvuotta).

Energiantuotanto

Päivämies **Veikko Ahokas** (25), ohjaamopäivystäjä **Reijo Siltanen** (30).

Kuntokausi päättyi 15.5.

Palauta kuntokorttisi Ky tai Vo henkilöstöpalveluun 27.5. mennessä. Yhtiöläisarvonnassa voit voittoa

– 7 vuorokauden keväisen hiihtokurssin Lapissa 1992

– 5 vuorokauden ruskamatkan syksyllä 1992 tai

– 5 vuorokauden ensilumen hiihtokurssin marras–joulukuussa 1991.

Perheenjäsenien kesken arvotaan em. ruskamatkoja ja ensilumen hiihtokurssia kymmenen kumpaakin. Eläkeläisillä on vastaava palkintoarvonta. Kaikilla korttinsa palauttaneilla on lisäksi mahdollisuus voittaa erilaisia esinepalkintoja.

VERLAN KUULUMISIA

Tehdasmuseo

Verlan tehdasmuseo on avoinna 15.5.–15.8. klo 10–12 ja 13–17 kaikkina muina päivinä paitsi maanantaina. Opastuskierrokset alkavat tasatunnein: klo 10, 11, 13, 14, 15 ja 16.

Ryhmäkäynnit hoidetaan normaalien aukioloaikojen puitteissa. Ne tulee varata hyvissä ajoin museon toimistosta puh. (951) 38 544 tai ennen huhtikuun loppua Kymin henkilöstöpalvelusta puh. (951) 402 2294. Museo-oppaana toimii **Janne Rantala**.

Kahvila Väentuvasta vieraat saavat virvokkeita ja välipalaa sekä Verlaan liittyviä muistoesineitä museon aukiolopäivinä klo 10–17. Kahvilaa hoitaa Leipomo Tervolin.

Patruunan Pytingissä yhtiöläisillä on mahdollisuus nauttia Amerikan tajoamista ravintolapalveluita. Ateriavaraukset voi tehdä ravintolapäällikölle, puh. (951) 38 544.

Tervetuloa!

Lomakylä

Lomakylä on avoinna 15.5.–15.9. Varaukset tehdään huhtikuun loppuun asti kirjallisina Kymin henkilöstöpalveluun. Vapaita aikoja voi

Avustuskassa tiedottaa

Lääkärintodistus ajokorttia varten

Avustuskassa korvaa vain tarpeellisesta sairaanhoidosta aiheutuvia kustannuksia. Näin ollen ajokortin hankkimiseksi tai sen voimassaolon jatkamiseksi suoritettavat lääkäri- ja käynnit eivät kuulu kassan korvausten piiriin. Sama koskee kaikkia muitakin vastaavia palkkoita ja kustannuksia. Yhtiön terveyskeskus perii asiakkaalta näistä erillisen palkkion.

Verenluovutus – hyvä työ vähällä vaivalla

Nyt joukolla luovuttamaan verta! SPR järjestää yleisen verenluovutustilaisuuden Kuusankoskella Kansantalon juhlasalissa maanantaina 27.5. klo 10.30–17.00.

Voikkaan Seuratalolla verta voi luovuttaa jo viikkoa aikaisemmin maanantaina 20.5. klo 12.00–17.00.

Luovuttajille tarjotaan pullakahvit. Järjestelyistä vastaavat Kuusankosken ja Voikkaan SPR:n naisjaostot. Tervetuloa!

sen jälkeen tiedustella numerosta (951) 402 2294.

Ohjelmaa lomavieraille järjestää ensi kesänä **Ralf Lundberg**.

Silta suljettu

Verlan silta on suljettu moottoriajoneuvoliikenteeltä toukokuun lopusta kesäkuun loppuun korjaustöiden takia. Jalankulkijat pääsevät Valkealan puolelle väliaikaiselta siltaa myöten.

TVL:n tekemien korjaustöiden aikana uusitaan sillan kansi ja kaiheet sekä tehdään muita parannustöitä.

Posti lopettaa

Verlan posti lopettaa toimintansa viikolla 13. Verlan erikoisleima tulee postin mukaan säilymään, mutta PTL ei vielä ole saanut selvitettyä, miten asia järjestetään.

Puistoa siistitty

Patruunan Pytingin ympäristössä olevasta puistosta on kevään aikana kaadettu vaurioituneita ja lahjoja puita, jotka kaatuessaan olisivat voineet aiheuttaa vaaratilanteen. Myös omenapuita on siistitty.

51 VSK · NRO 4/1991

UUTISKYMI

KYMIN PAPERITEOLLISUUS OY:N JULKAISU

Toimitus: Kymin Paperiteollisuus Oy, tiedotus ja markkinointipalvelu, 45700 KUUSANKOSKI. Puh. vaihe (951) 4021, teleksi 52211 kymco sf, telekopio (951) 402 2186. MEMO-tunnus KYTIED. ■ Päätoimittaja: Reijo Virta, puh. (951) 402 2168, toimitussihteerit: Kimmo Reki-mies, puh. (951) 402 2169, toimittaja: Irma Niemi, puh. (951) 402 2173, toimittaja: Pia Lindroos, puh. (951) 402 2173, valokuvaaja: Tuomo Pitkänen, puh. (951) 45 068. ■ Osoite- ja muutoskset: Terttu Niilo-Rämä, puh. (951) 402 2167. ■ Kirjapaino: Kouvolan Kirjapaino Oy, Kattajaharjuntie, 45700 KUUSANKOSKI. Puh. vaihe (951) 284 31. ■ Paperi: Griffin Kymexcote 115 g/m². ■ ISSN 0358-416X. ■ Lehden seuraava numero ilmestyy 24.5. Lehteen tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa viimeistään 10.5. klo 16.30.

KYMIN PAPERITEOLLISUUS
Kymmene

MITEN ON?

Sellun valkaisu

Maaialmalta kuuluu uutisia uusista sellun valkaisu menetelmistä. Miten hyvin Kymi on mukana kehityksessä, pystymmekö vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin?

Tekniikasta kiinnostunut

■ Kymi on jo joitakin vuosia ollut Kymmene-konsernin ja Keskuslaboratorion kautta mukana tutkimuksessa, jossa tutkitaan biotekniikan käyttöä puunjalostusteollisuudessa.

Ensimmäinen suuri läpimurto on entsyymien hyödyntäminen sellun valkaisuissa. Laboratoriokokeiden perusteella menetelmällä pitäisi päästä parhaimmillaan 30 prosentin vähennykseen kaasumaisen kloorin käytössä. Kuusanen ja Kaukaan sellutehtailla tehtyjen ensimmäisten koeajojen perusteella näyttää siltä, että kaasumaisen kloorin käyttöä on mahdollista vähentää reilut 20 prosenttia.

Mitä entsyymit ovat ja mitä entsyymivalkaisu tekee?

Entsyymit ovat luonnon tuottamia valkuaisaineita. Niitä ei varsinaisesti käytetä valkaisuun vaan nykyisten valkaisukemikaalien apuna. Perinteisen valkaisuun tarkoituksena on poistaa kuidusta väriäinen ligniini ja muuttaa jäljelle jäävä ligniini valkoiseksi.

Entsyymejä lisätään massaan ennen valkaisu, yleensä sekoittimessa tai pesurissa. Tämän jälkeen tarvitaan säiliö, jossa on riittävän pitkä viive, jotta entsyymit ehtivät vaikuttaa.

Entsyymien käytön ansiosta kuituun jääneen ligniinin poistaminen valkaisukemikaaleilla helpottuu. Entsyymit kykenevät pilkkomaan hemiselluloosaa ja helpottavat valkaisuissa liuotettavien ligniinien irtoamista ja poistamista kuidusta.

Vaikuttaako entsyymien käyttö massan laatuun ja mitkä ovat sen kustannukset?

Nykyisten kokemusten mukaan massan paperitekniset ominaisuudet eivät muutu entsyymikäsitelystä. Sellutehtaalla entsyymien käyttö vaatii hyvin vähän teknisiä muutoksia. Massan valkaisuun nykyiseen vaaleuteen tulee toistaiseksi kuitenkin jonkin verran kalliimaksi kuin perinteisellä menetelmällä.

Kuka on kehittänyt menetelmän?

Entsyymitutkimus on monivuotinen projekti — biotekniikka puunjalostusteollisuudessa — jossa tutkimustyötä tekevät VTT, Keskuslaboratorio ja Helsingin yliopisto. Rahoituksesta vastaavat tutkimuslaitosten lisäksi TEKES ja maamme metsäteollisuus.

Biotekniikan soveltamisessa ja kehittämisessä puunjalostusteollisuutta varten Suomi on nykyisin johtava maa maailmassa. Jo tällä hetkellä on olemassa teollinen valmius tuottaa eräitä entsyymejä sellutehtaiden käyttöön.

Heikki Hassi
Kehitysjohtaja
Kymen Paperiteollisuus Oy

Korroosiokomitea muisti Stig Linderborgia

■ Kymen korroosiokomitea muisti eläkkeelle jäänyttä suunnittelujohtaja Stig Linderborgia hänen viimeisenä työpäivänään.

Linderborg sai tunnustukseksi ansiokkaasta työstään korroosion estämisessä muistoesineen, joka oli 17. korroosiotapaus vuodelta 1979. Tammialustalle kiinnitetty

lahja oli voimakkaasti syöpynt soodakattila 2:lla kokeiltavana ollut palamisilma-aukkojen lansaussuutin.

Lahjan ojensivat korroosiokomitean edustajat **Timo Suominen, Veijo Turkin, Jorma Heino, Martti Kokko, Johan Eklund ja Kauko Haimi.**

Markkinointiyhtiö Espanjaan

Schauman Wood Oy on ostanut espanjalaisen Madridissa toimivan Contrachapados Especiales S.A:n. Yhtiö on tähänkin asti myynyt

Schaumanin ja Kaukaan vanereita. Toimitusjohtajaksi on 18.4. alkaen nimitetty ekonomi **Olli Ahopelto**, joka aikaisemmin toimi Schauman Woodin vaneriteollisuuden aluemarkkinointipäällikkönä Turkissa.

Kymmene Oy:n voimatalouden johtaja **Ossi Koskipuro** käsittelee tervetuliaispuheessaan laajalti maamme energiahuollon näkymiä.

Jatkoka etusivulta

Voimalaitoksen...

kiä koskiensuojelulain asettamista rajoituksista." "Jo valjastetut jokiuomat, kuten Kymijoki, olisi rakennettava täysipainoisesti loppuun. Kymijoen osalta vesivoiman jatkorakentaminen edistäisi myös tulvien torjuntaa. Lisäksi voimalaitokset voidaan nykyään rakentaa pitkälti luonnon ehdoilla ja ympäristöä piläämättä."

Koskipuro analysoi kuluvan vuosikymmenen voimantarvetta ja totesi lisätehon tarpeen pääasialliseksi syyksi sen, että tuotantotekniikoissa ei vielä päästä merkittäviin sähkön tarvetta vähentäviin läpimurtoihin.

Hän mainitsi perusenergian vaihtoehtoisiksi jäävän uraanin, kivihien, maakaasun ja sähkön tuonnin. "Tällä hetkellä Suomi tuo 8-12 prosenttia tarvitsemastaan sähköstä Neuvostoliitosta. Maan poliittinen tilanne ja kasvavat ympäristönsuojeluvaatimukset muodostavat uhan jo sopimustenkin mukaisten määrien toimituksille. Lisäksi Imatran Voiman sähkötuontisopimukset päättyvät vuonna 1999."

"Maakaasun ongelmana on mm. sen huono varastoitavuus. Putkivaurio osoitti myös yhden putken varaan rakennetun järjestelmän haavoittuvuuden."

Realistisiksi vaihtoehtoisiksi jäävät Koskipuron mukaan näin ollen kivihien ja ydinvoima. Vaikka kivihien hinta tällä hetkellä on poikkeuksellisen alhaalla, on ydinvoima kansantalouden kannalta 0-20 prosenttia halvempaa kuin kivihienivoima. Polttoaineiden hinnankorotukset eivät vaikuta ydinsähkön hintaan läheskään yhtä paljon kuin kivihienisähkön hintaan.

Ympäristökuormitus polttoaineilla on erilainen. Vaikka kivihienivoimalaitokset voidaan varustaa tehokkailla rikki- ja typpioksidien poistolaitoksilla, ei kasvihuoneilmiötä aiheuttavalle hiilidioksidille

voita nykytekniikallakaan mitään. Ydinvoimaan ei liity hapanlaskeutumaa eikä kasvihuonekaasuja.

Teollisuus katsoo Koskipuron mukaan, että kansantalouden pitkäjänteisen kehittämisen kannalta paras vaihtoehto on ydinvoiman tuotannon lisääminen.

Viidennen ydinvoimalaitoksen rakentamisen esteenä eivät teollisuuden käsityksen mukaan ole ympäristöseikat. Viimeaikainen tekninen kehitys kevytesireaktoreitten suojaustekniikassa on tehnyt mahdolliseksi estää haitallisia määriä radioaktiivisuutta pääsemästä ympäristöön jopa sydämen sulamisen tapahtuessa.

Yhteistyö onnistunutta

Voimatalouden johtaja Koskipuro totesi, että Kymmene Oy on onnistunut solmimaan suunnittelu-, rakennus- ja toimitussopimukset parhaimpien saatavissa olevien yritysten kanssa. Yleis- ja rakennussuunnittelusta vastaava ja työmaan päävalvojana toimiva Oy Vesirakentaja on rakentanut ja suunnitellut kymmeniä voimalaitoksia. Kymi-yhtiön ensimmäiset toimeksiannot Vesirakentajalle on annettu jo 1940-luvulla.

Laitoksen kone- ja sähkötekniinen suunnittelija on IVO International ja turpiinien ja luukkujen toimittaja Oy Tamturbine Ab. Koskipuro muistutti, että sähkötekniisten laitteiden toimittajan ABB:n takana ovat Strömberg, ASEA, Sähkölähteenmäki ja generaattoritoimittaja EB Power Generation.

Rakennustöiden pääurakoitsijana toimii Insinööri Oy, jolla on tuoretta kokemusta vesivoiman rakentamisesta. Yhtiö on pystynyt kuromaan jo alunperin tiukan aikataulun kiinni, vaikka alkuun pääsy viivästyi louhintatöistä ja läjityksestä aiheutuneen jupakan vuoksi.

Kuusaan Maansiirto Oy pystyi louhinta- ja läjitysvaikeuksista huolimatta osaltaan saamaan rakennustyön alkuperäiseen aikatauluunsa ja Arkkitehtitoimisto Junkkari, Toppila & Arkkitehdit Ky on Koskipuron mukaan sopeuttanut uuden voimalaitoksen hienosti ympäröivään vanhaan tehdasmiljööseen.

Rakennuttajan puheenvuorossa dipl.ins. **Klaus Nygård Eläke-Varmasta** totesi, että yhtiön tarkoituksena oli, hankkiessaan omistukseensa Voikkaan, Kuusankosken ja Keltin voimalaitokset, varmistaa ja vahvistaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. "Voimalaitossijoitusten antama hyöty koituu niin asiakasyrityksen kuin tämän päivän ja tulevien eläkeläisten hyväksi", sanoi Nygård.

Pääurakoitsijan puheenvuoron esitti toimitusjohtaja **Pertti Ovaska** Insinööri Oy:stä, laitetöimittäjien tervehdykset Oy Tamturbine Ab:n toimitusjohtaja **Rainer Toiminen** ja Sähkölähteenmäki Oy:n varatoimitusjohtaja **Antti Rantanen** sekä työntekijöiden kiitoksen mittamies **Tuomo Pulkkinen**. Viihdykkeestä vastasivat Kuusankosken Työväen soittajat ja laulelmia esittänyt **Jaakko Rautio**.

Pastakeittiö myyty

Kymen Paperiteollisuus Oy:n vanhan puolen pastakeittiö on myyty. Jo osiksi purettu keittiö toimitetaan trailerikuljetuksena uuden omistajan tehtaalte Etelä-Eurooppaan.

Pastakeittiö käsittää punnitus-säiliöitä, pastansekoitussäiliön sekä

tarvittavat instrumentit ja pumput. Laitos otettiin käyttöön 70-luvun puolivälissä ja siinä valmistettiin päälystyspastaa Kymen paperikoneille nro 3,4,5 ja 6. Käytöstä pastakeittiö poistettiin vuonna 1989, kun viimeinen vanhoista paperikoneista pysähtyi.